

lambda

3€

STONEWALL

50

ANYS

**Una matinada va canviar per sempre la reivindicació
d'uns drets que mig segle més tard s'han de
defensar i lluitar amb més força que mai.**

S'aplica la 11/2014?

En el seu cinquè aniversari, fem la radiografia d'una llei que necessita estar connectada a l'estat actual del col·lectiu LGBTI a Catalunya per ser efectiva de cara al futur.

BCN + LGTBI

La demanda històrica per un espai de trobada i visibilitat per les entitats s'ha fet realitat amb la posada en marxa del nou Centre LGTBI de Barcelona.

TRANSformant la salut

Una aliança d'associacions i activistes independents treballen juntes per canviar el model d'atenció a la salut de les persones trans a Catalunya.

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a iQUIOSC.cat

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a www.iquiosc.cat

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'iQUIOSC.cat

*App disponible per iPad/iPhone (iOS6 o superior) i Android (4.1 o superior)

lambda

Número 86
ESTIU 2019. Tercera època.

Editor: Casal Lambda.
Codirectors: Javier Domínguez, Albert R. Dot i Abel Lacruz.
Equip de Redacció: Ian Bermúdez, Vicent Canet, Javier Domínguez, Laura González, Abel Lacruz, Ton Mansilla, Albert Roig, Sílvia Morell, Toni Ponce, Maria Pujol, Albert R. Dot, Toni R. Juncosa, Carlos Sanandrés, Rodolfo Vargas.
Persones col·laboradores: Ignasi Blanch, Armand de Fluvià, Joako Ezpeleta, Antoine Leonetti, Marc Lorenzo, Jordi Samsó, Miguel Ángel Sanz.
Correcció: Josep Pujol, Susanna Álvarez.
Entitats col·laboradores: APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous, Llibreria Còmplices, Mostra FIRE!!, Observatori Contra l'Homofòbia, Servei d'Informació del Casal Lambda.
Disseny i maquetació: Hector Aspano.

Impressió: Saxoprint.
Dipòsit legal: B-42790-86
ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda.
lambda és la revista degana LGBTI dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol.
lambda no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles.
lambda agraeix rebre col·laboracions dels lectors/es. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
Tel.: 938 80 51 11
Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org
www.lambda.cat
@CasalLambda
@CasalLambda
@JovesCasalLambda

LLUITAR I RECORDAR, 50 ANYS DELS ALDARULLS DE STONEWALL

Hi ha més de 50 milions de motius per a lluitar, i més de 50 milions per a recordar. Lluitar, perquè la història ens mostra que l'avenç en la inclusió de les minories només és possible quan aquestes reivindiquen els seus drets de manera activa. I recordar, perquè no hi ha progrés si no sabem cap a on anem ni, sobretot, d'on venim. El col·lectiu LGBTI+ ve de segles de persecució, d'opressió i de negació d'oportunitats. Posant la vista enrere, el camí recorregut és gran, però encara queda molt per fer. Dels 194 estats que l'ONU reconeix, només 52 ofereixen una protecció àmplia a les persones LGBTI+. Per contra, a 11 països encara existeix la pena de mort per a les persones que "cometen" actes homosexuals i 59 països que els castiguen amb penes de major o menor durada arribant, fins i tot, a la cadena perpètua (segons dades de l'informe "Homofobia de Estado", ILGA, 2019).

Ara fa 50 anys un grapat de persones van decidir plantar-se i dir prou al continu assetjament i a les batudes que la policia portava a terme contra l'StoneWall Inn, un bar d'ambient del Greenwich Village de Manhattan que el 28 de juny de 1969 es va convertir en tota una icona de la lluita activa i enèrgica contra l'opressió. Els de Stonewall no van ser els primers a lluitar i, per suposat, tampoc els últims, però van convertir-se en tot un símbol d'acció enèrgica que cinc dècades més tard no podem oblidar. La batalla pels drets del col·lectiu LGBTI+ continua necessitant d'esdeveniments com les manifestacions de l'orgull LGBTI+ per a potenciar la visibilitat i la reivindicació, encara molt necessàries per a aconseguir la igualtat de drets de totes i tots.

A la Barcelona i a la resta de l'estat espanyol dels anys 70 també es van anar portant a terme cada cop més manifestacions pels drets del col·lectiu, dels quals hem parlat en anteriors números de la revista. Precisament perquè Stonewall és icònic volem recordar en aquest número 86 de *Lambda* una fita històrica aconseguida per un conjunt de dones i homes –i d'entre ells, els més discriminats, els transvestits i els transsexuals– que van dir a la resta del món "prou" i "volem un lloc al món". No ho oblidem, i no deixem de lluitar per allò que ens correspon ni de reivindicar qui som. Aquest mes de juny de 2019 celebrem cinc nits d'aldarulls que van donar lloc a cinc dècades d'orgull.

JAVIER DOMÍNGUEZ, ALBERT R. DOT i ABEL LACRUZ
Codirectors

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Participa al Casal Lambda!

Participa a les activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigailesbià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el què t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acol·liment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a soci/a

Ser soci o sòcia et dona la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies es fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dona avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

☐ Acol·liment/Suport	☐ Comiss. d'Educació	☐ Activitats
☐ Informació	☐ Manteniment	☐ Altres.....
☐ Documentació	☐ Mostra de Cinema	
☐ Revista	☐ Comunicació	

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms:

Adreça:

Localitat: Codi Postal:

Data Naixement: Professió:

Telèfon: E-mail:

Pagant una quota mensual:

☐ Ordinària (9€)	☐ De suport (16€)	☐ De suport especial (40€)
☐ Patrocinadora (80€)	☐ Jove (3€)	☐ Familiar (12€)
☐ Directament cada semestre a la secretaria (març i setembre)		
☐ Mitjançant la domiciliació bancària dels rebuts: ☐ Trimestral ☐ Anual (11 mesos)		

(Els càrrecs es fan amb el nom d'Ajut Pedagògic)

Compre de Domiciliació:

Entitat	Oficina	Cil.	Número de compte
1	1	1	1

Banc o Caixa:

Adreça: Població: C.P.:

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGBTI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

DOSSIER

STONEWALL, 50 ANYS DE LA REVOLUCIÓ DE L'ARC IRIS

PÀG. 04

CATHY RENNA

PÀG. 08

FAMÍLIES, STONEWALL I L'ASSIMILACIÓ LGBTI

PÀG. 10

PRESENTEM LA NOSTRA NOVA CASA

PÀG. 12

CINC ANYS DE LA LLEI CONTRA LA LGTBIFÒBIA

PÀG. 15

LLEI 11/2014

PÀG. 16

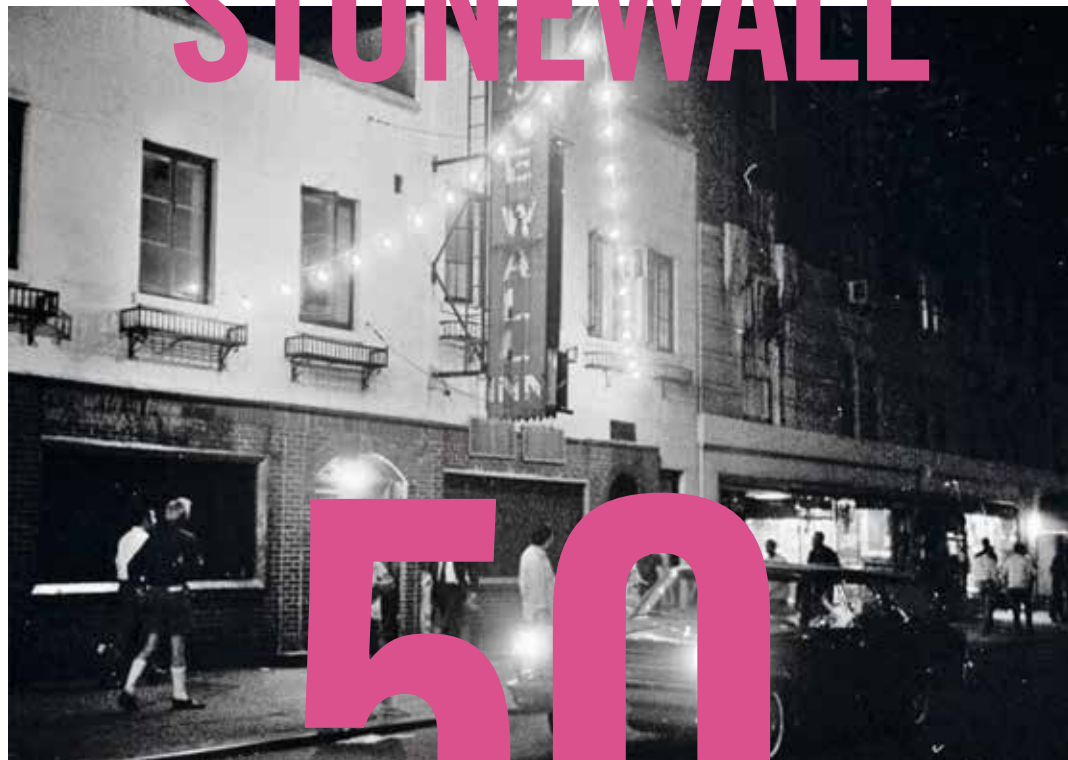
ÈXIT FULMINANT O TREBALL INSUFICIENT?

PÀG. 20

PLATAFORMA TRANS*FORMA LA SALUT

PÀG. 22

STONEWALL

CORTESIA STONEWALL INN

50

ANYS de LA REVOLUCIÓ DE L'ARC IRIS

Per RODOLFO VARGAS

Pocs d'entre els què es trobaven reunits les primeres hores del **28 de juny de fa cinquanta anys** per honrar la memòria de la seva adorada **Dorothy** (Judy Garland, que havia mort el 22) en un **bar del Village de Nova York** anomenat **Stonewall Inn** es van imaginar que farien història.

El que sí que sabien és que estaven farts de fer-se perdonar la vida i socialitzar en la clandestinitat pel fet de ser sexualment inconformistes. La batuda i càrrega policial que aquella matinada es va abatre sobre el local va tenir aquesta vegada una resposta contundent de part dels fins llavors soferts “maricons”, massa acostumats a ser agredits cada vegada que als custodis de “l'ordre” els venia la pruija de colpejar a uns quants “indesitjables”. El que es va anomenar “els disturbis d'Stonewall” (“*Stonewall's riots*”, expressió odiada per un dels seus protagonistes, Storme DeLarverie) va esdevenir la pedra miliar d'una nova època, la que va marcar la revolució de la qual és avui beneficiària la comunitat LGTBI+: visibilitat, identitat, igualtat, orgull (en lloc d'ocultació, dissimulació, discriminació, vergonya).

Els anys seixanta foren un temps de grans canvis i expectatives: als Estats Units, l'era Kennedy posava fi al període de conformisme, conservadorisme i maccarthisme dels cinquanta i deixava el camp obert per a la (dura) lluita pels drets civils; a l'Església Catòlica es preparava el concili ecumènic que havia de “posar-la al dia” (*aggiornamento*); a Espanya s'intuïa la fi de la dura postguerra gràcies al desenvolupisme; a França havia nascut la Cinquena República per deixar enrere la ineficàcia i els fracassos de la Quarta; a l'Europa de l'Est es percebien els primers indicis d'ansia de llibertat (malgrat la construcció del Mur de Berlín); es duïa a terme la descolonització a l'Àfrica; tant a Iberoamèrica com a Àsia es començava a lluitar contra el subdesenvolupament i l'opressió dels pobles, sigui des d'un progressisme reformista oficial sigui des d'opcions revolucionàries... En fi, una explosió de creativitat similar a la dels bojos anys vint que transformaria radicalment la moda, el cinema, la música i les arts i, a través d'ells, les actituds i els costums: la revolució sexual, el “*flower power*” i el moviment contracultural, llibertari i pacifista *hippie* serien producte d'aquesta eferescència.

☞ Stonewall Inn (1969).

1969, de la proesa a l'horror: Missió lunar Apollo XI (esq.) i l'actriu assassinada Sharon Tate (dta.).

UN ANY CRUCIAL

L'any 1969 molts d'aquests canvis s'havien produït i algunes expectatives s'havien aconseguit, altres s'havien frustrat o postergat. Però va ser un any particularment assenyalat per importants esdeveniments sense precedents. 1969 va ser l'any que va marcar una fita decisiva en la conquesta de l'espai exterior, amb l'èxit de la missió Apollo XI quan l'ésser humà arriba per primera vegada a la Lluna: es satisfia així el somni d'optimisme que havia marcat l'època i la fe en les possibilitats pràcticament il·limitades de la ciència i la tecnologia. Però 1969 també va ser l'any en què l'horror va mostrar palesament el seu diabòlic rostre amb els assassinats Tate-LaBianca perpetrats per l'anomenada “família Manson” a Los Angeles. En el transcurs de menys de tres setmanes (del 20 de juliol al 9-10 d'agost) es va baixar abruptament del sublim al sinistre, i l'entusiasme suscitat per la gesta d'Armstrong, Aldrin i Collins es va transformar en la consternació que va provocar la terrible mort de l'actriu Sharon Tate i les altres sis víctimes dels seguidors de Charles Manson, que tenien el propòsit de desencadenar l'*Helter Skelter* (una mena d'apocalipsi).

De totes maneres, 1969 va ser, indiscutiblement, l'any d'Stonewall, malgrat Nixon i la recrudescència de la Guerra del Vietnam, tot i el reclutament obligatori de la joventut

nord-americana per anar a fer-se matar a la llunyana Indoxina (situació tan ben reflectida a la comèdia musical *Hair*), tot i que la segregació racial seguia causant disturbis i víctimes, malgrat les frustracions i fracassos del somni americà. Perquè Stonewall es convertiria en un poderós símbol de lluita per la diversitat sexual a tot el món.

A partir del 28 de juny de 1969, la comunitat homosexual, dispersa, amagada, assetjada i reprimida, prendria consciència de si mateixa i de la seva situació, uniria forces i s'organitzaria com a col·lectiu, sortiria als carrers a proclamar ben alt les seves reivindicacions i la seva autoestima (els *Pride parades* o marxes de l'orgull, impensables en la dècada Eisenhower), es diversificaria (ja no només homes homosexuals, sinó tot l'espectre LGTBI+), confluiria amb altres col·lectius discriminats en la lluita per la igualtat (per exemple, el negre i el feminista). I tot això gràcies a una reacció no planificada, sinó espontània, fruit d'una saturació de greuges.

“Stonewall no va néixer del no-res: va accelerar i radicalitzar una tendència que s'anava obrint pas a la societat i a la política.”

“A la dècada dels 60, en el si dels diferents grups van sorgir no poques tensions, entre els que advocaven per una política prudent i els que defensaven la lluita oberta.”

ABANS D'STONEWALL

Stonewall, per descomptat, no va néixer del no-res: en realitat, va accelerar i radicalitzar una tendència que s'anava obrint pas a la societat i a la política. Perquè abans de la Revolució de l'Arc Iris hi havia hagut algunes fites que poden considerar-se, si no decisives, sí rellevants en la qüestió homosexual. Per començar, a nivell social aquesta s'havia evidenciat esporàdicament en les dècades anteriors gràcies a personatges controvertits: **Henry Herbert**, emigrat alemany, fundador el 1924 a Chicago de l'efímera Societat dels Drets Humans (inspirada en el Comitè Científic Humanitari de Magnus Hirschfeld), grup dispersat per la policia l'any següent; l'escriptora britànica Radclyffe Hall (1880-1943), autora de la primera novel·la obertament lesbiana *The Well of Loneliness* (*El pou de la solitud*), que va provocar escàndol i li va valer judicis tant a Gran Bretanya com als Estats Units; Alfred Kinsey (1894-1956), que va publicar el 1948 el famós llibre basat en entrevistes *Sexual Behavior in the Human Male* (*El comportament sexual en l'home*), en el qual sostenia que els actes homosexuals eren molt més freqüents del que es pensava; **Roberta Cowell** (1918-2011), nascuda Robert Marshall Cowell, i **Christine Jorgensen** (1926-1989), nascuda George William Jorgensen Jr., les primeres persones que es van sotmetre a una operació de reassignació de sexe reeixida, respectivament el 1951 i el 1952, i en admetre públicament la seva condició.

També hi va haver moviments pioners que van aconseguir sobreviure

re durant diversos anys i lluitar contra la discriminació dels homosexuals: tal és el cas de la “Mattachine Society”, fundada el 1950 a Los Angeles per **Harry Hay** (1912-2002). Funcionava com a organització nacional única amb seu a la metròpoli californiana i amb seu a les principals ciutats nord-americanes. El 1952 es va escindir d'ella l'ONE, Inc., que admetia dones i donava suport als matrimonis interracials. Tant Mattachine com ONE, Inc. van prestar una valuosa ajuda a “Daughters of Bilitis” (“Les filles de Bilitis”), primera associació nord-americana en defensa dels drets de les lesbianes, fundada a San Francisco el 1955.

A la dècada dels 60, en el si dels diferents grups van sorgir no poques tensions, entre els que advocaven per una política prudent i els que defensaven la lluita oberta; entre els partidaris de no ficar-se en causes alienes i els que volien implicar-se també en la defensa dels drets civils d'altres minories, l'oposició a la Guerra del Vietnam i les qüestions socials; entre les lesbianes que col·laboraven amb els gais i les que preferien aliar-se amb el feminisme radical. Aquestes diferències van contribuir al debilitament dels moviments, a la descoordinació i a la dispersió de forces i, encara que no van desaparèixer després d'Stonewall, no van impedir la marea ascendent i imparable que es va aixecar el 28 de juny de fa cinquanta anys.

ELS GRANS ÈXITS DEL 69

Pel que fa al camp de la política, Canadà va ser el gran pioner dels drets civils gai. El 27 de juny de 1969, just el dia anterior als fets d'Stonewall, entrava en vigor la reforma del codi penal votada pel parlament canadenc el 14 de maig precedent i en virtut de la qual, entre altres coses, es descriminalitzava l'homosexualitat. Era el triomf de la iniciativa del primer ministre Pierre Trudeau (1919-2000) –pare de l'actual cap de govern gai-friendly **Justin Trudeau**– del 21 de desembre de 1967, quan, com a ministre de justícia i fiscal general, va presentar el famós projecte de llei Bill C-195 declarant: “no hi ha lloc per a l'Estat als dormitoris de la Nació”. A destacar, dit sigui de passada, que en la mateixa reforma es va penalitzar la crueltat amb els animals.

“Després de 1967 encara es va seguir arrestant homes que no haurien estat arrestats si la parella hagués estat una dona.”

El 25 de juny de 1969 va tenir lloc l'aprovació de la gran reforma del codi penal alemany pel govern de coalició presidit pel canceller **Kurt Georg Kiesinger**, en virtut de la qual, l'infame article 175 (que, provinent de la Prússia de Bismarck, havia servit als nazis per organitzar l'“homocaust”) va ser modificat de manera que ja no eren castigades totes les relacions homosexuals, sinó només els casos amb agreujant (sexe amb menors de 21 anys, prostitució homosexual i abús de relacions d'autoritat-subordinació). Entra en vigor a partir de l'1 de setembre i es nota l'efecte d'aquesta reforma en la disminució dràstica i progressiva, a partir de 1970, de les condemnes en virtut de l'article 175.

← Pierre Trudeau: el primer estadista en desbloquejar els drets gais.

CORTESIA NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Stormé DeLarverie per a “The Jewel Box Revue”, c. 1905 (esq.) i, Sylvia i Marsha (dta.).

CORTESIA STAR

Al Regne Unit, ja des de 1967, es permetia que dos homes mantinguessin relacions sexuals sense por de ser arrestats, processats i condemnats (a penes que arribaven a la presó perpètua), sempre que tinguessin més de 21 anys i obressin en privat. Existien, però, moltes disposicions legals que mostraven que els homosexuals no tenien els mateixos drets que els heterossexuals. En efecte, després de 1967 encara es va seguir arrestant homes en ser sorpresos en actes amb una altra persona, que no haurien estat arrestats si la parella hagués estat una dona. La situació dels homosexuals homes britànics, abans –i després– de 1967, va ser reflectida a la pel·lícula *The Staircase* (*L'escala*) de Stanley Donen, protagonitzada per dos pesos pesants del cinema: Rex Harrison i Richard Burton. Estrenada el 20 d'agost de 1969, tracta de la relació de dos *poofs* (“mariques”) en edat prolecta que comparteixen la seva vida als pis de dalt d'una barberia de l'East End de Londres de la què en són

propietaris. Un d'ells està esperant ser processat per haver fet proposicions sexuals a un agent de policia. En clau de *comèdia camp* es revela una relació de parella marcada per l'amargor, la precarietat i la toxicitat. Tot i que el guió original per a teatre col·loca l'acció als anys trenta, la pel·lícula mostra situacions que es donaven encara l'any de l'estrena cinematogràfica.

STONEWALL, REVOLUCIÓ DELS PÀRIES

Un últim aspecte a tenir en compte a propòsit d'Stonewall i del seu cinquantenari és el que el col·lectiu LGTBI+ deu als més discriminats dins de l'ambient (transvestits, transsexuals, “plumífers”, etc.), aquells als quals despectivament fins i tot els propis gais han qualificat (i desgraciadament encara qualifiquen) com “boges”. La Revolució de l'Arc Iris va tenir com a protagonistes aquestes “boges”, que van ser les persones més aguerides a rebel·lar-se contra la prepotència policial suportada durant massa temps amb resignació i fatalisme.

Cal assenyalar tres figures, sovint oblidades, que van ser l'ànima d'Stonewall: la ja esmentada **Storme DeLarverie** (1920-2014), “bollera” (*butch* com es diu en anglès) mulata, coneguda com “el guardià de les lesbianes del Village”; l'afroamericana de gènere inconformista **Marsha P. Johnson** (1945-1992), i la transsexual llatina **Sylvia Rivera** (1951-2002). Aquest article està especialment dedicat a elles.

“La Revolució de l'Arc Iris va tenir com a protagonistes aquestes ‘boges.’ Les més aguerides a rebel·lar-se contra la prepotència policial suportada durant massa temps amb resignació.”

CATHY RENNA, RELACIONS PÚBLIQUES de la WORLD PRIDE NEW YORK 2019

Per ABEL LACRUZ

“La nostra visibilitat a la New York Pride 2019 mostra al món qui som, i això ajuda a seguir endavant.”

La ciutat de Nova York acull aquest mes de juny la que s'espera que sigui la celebració de l'orgull LGTBI més gran i mediàtica de la història, amb fins a cinc milions de persones, per a celebrar el 50è aniversari dels disturbis d'Stonewall. Un bar del Greenwich Village de Manhattan, el mític Stonewall Inn, que el 28 de juny de 1969 es va convertir en símbol de la lluita pels drets LGTBI, quan el personal i la clientela del local van dir prou a l'assetjament i les batudes policials i van decidir lluitar-hi en contra. Cinc dècades més tard, la batalla pels drets del col·lectiu LGTBI continua necessitant d'esdeveniments com el World Pride per a potenciar la visibilitat i la reivindicació, encara molt necessàries. Dies abans d'aquest esdeveniment mundial, Cathy Renna, Relacions Públiques de la World Pride New York 2019, explica a la revista *Lambda* la importància d'aquesta celebració, alhora compromesa i lúdica.

Lambda (L): La World Pride New York City 2019 és sens dubte tot un esdeveniment. Té més pes el caràcter festiu o el reivindicatiu?

Cathy Renna (CR): La Pride suposa moltes coses per a una comunitat tan diversa com la LGTBI, i això es reflecteix en els nombrosos esdeveniments

d'enguany. Per a moltes persones és un moment de gran importància política, per a d'altres, una oportunitat per a celebrar la nostra comunitat.

L: Quanta gent s'espera que hi assisteixi?

CR: Aquesta serà la Pride més gran de la història, esperem una assistència d'entre tres i cinc milions de persones. Per això hi participen deu treballadors/es de l'organització NYC Pride i més de dues mil persones voluntàries.

L: Amb quines fonts econòmiques compta NYC Pride per a organitzar aquest esdeveniment tan massiu?

CR: Comptem amb un variat conjunt de donacions, socis corporatius, ingressos per a esdeveniments, així com amb el suport de la ciutat i de l'estat de Nova York. La ciutat de Nova York posa a la disposició de la Pride serveis públics com la seguretat per part de la policia local, un centre d'informació LGTBI al Greenwich Village i també molts esdeveniments que es porten a terme a diferents institucions públiques, com la Biblioteca de Nova York.

L: Com considera que l'administració Trump està tractant el col·lectiu LGTBI?

CR: Aquesta administració és una de les més hostils –si no la que més– cap a la nostra comunitat, entre d'altres. Ha tractat d'institucionalitzar la prohibició de les persones transgènere a l'exèrcit i ha posat en marxa innumerables polítiques que fereixen les dones en general, el col·lectiu LGTBI o les persones afroamericanes entre d'altres. Són polítiques que han estat perpetuades a les agències federals per una administració Trump virulentament anti-LGPTI.

“L'administració Trump és virulentament anti-LGPTI.”

L: Pensa que la NYC Pride pot arribar a ser un referent en educació sobre la comunitat LGTBI per a la resta del món?

CR: Nova York ha estat sempre un exemple d'esperança, d'acceptació i de diversitat, i continua sent-ho. L'Estat de Nova York ha aprovat recentment una llei que protegeix les persones transsexuals i continua sent un estat líder en la celebració de la diversitat. Les coses no són perfectes, però aquí la comunitat gaudeix d'un suport molt més gran que en d'altres llocs.

L: Quina serà la cobertura mediàtica de la NYC World Pride 2019?

CR: Esperem que sigui l'esdeveniment amb major cobertura mediàtica de la història de la comunitat LGTBI. Mitjans de comunicació de tot el món seran aquí, i si hi afegeixes que una extraordinària quantitat de participants amb les seves xarxes socials compartiran l'esdeveniment, el resultat és increïble.

“Aquesta serà la Pride més gran de la història.”

L: De quina manera els aldarulls d'Stonewall iniciats fa 50 anys han ajudat al desenvolupament dels drets LGTBI?

CR: L'alçament d'Stonewall va ser un catalitzador per al moviment LGTBI. De fet, hi va haver diversos incidents previs similars a San Francisco, Los Angeles i Philadelphia, i grups com la Mattachine Society i Daughters of Bilitis, que també portaven temps treballant per a connectar i organitzar homes gais i dones lesbianes.

L: Estats Units és actualment un país que ofereixi total igualtat a les persones LGTBI?

CR: Tot i que hi ha més visibilitat i acceptació cultural envers les persones LGTBI, i més protecció a molts estats, continua sent legal acomiadar la gent perquè sigui LGTBI a 30 estats.

L: Ajudarà la NYC World Pride 2019 a guanyar drets al col·lectiu LGTBI?

CR: Com amb totes les manifestacions de l'Orgull, la nostra visibilitat mostra al món qui som, i això ajuda a seguir endavant.

“Continua sent legal acomiadar la gent perquè sigui LGTBI a 30 estats.”

FAMÍLIES, STONEWALL I L'ASSIMILACIÓ LGTBI

Per TONI R. JUNCOSA

Parlem de famílies, de famílies LGTBI. El 3 de juliol del 2005 entrava en vigor la llei que permetia el matrimoni entre persones del mateix sexe al nostre país.

Dins de l'article s'hi incloïa també un conjunt de termes en relació a la qüestió legal de la maternitat i l'adopció. Era així que una mateixa modificació legislativa establia de manera definitiva al conjunt del regne d'Espanya un doble tret: principalment, el reconeixement matrimonial no heterosexual; i, per extensió, la consolidació dels vincles jurídics entre mares i filles adoptives.

Aquests dos avenços representen una millora qualitativa de gran importància, però també acompanyen, i això potser ens interressi més, un gir representatiu en la concepció que el públic no LGBTI té de nosaltres. Les raons per les quals aquests dos punts, però sobretot el matrimoni, han estat aspectes claus dins la lluita pels drets de les maribollotrans són, crec, més aviat òbvies. A banda dels avantatges econòmics que suposa el fet de registrar-se amb una altra persona a nivell legal, la llei 13/2005 implica que si la meua parella és a l'hospital puc estar amb ell quan calgui; o que, si m'hi atreixo, puc parlar al meu alumnat obertament del meu estatus legal sabent que, com a mínim, la justícia hauria d'emparar-me. El que em (pre)ocupa aquí, però, és precisament aquesta involuntària projecció de les nostres decisions legals en relació als altres: el fet de casar-se “de cara a” com ens tractaran i no per una motivació intrínseca. Al cap i a la fi, el poder unir-nos en matrimoni vol dir que passem a ser membres potencials d'una institució normativitzadora. El Boletín Oficial del Estado que emetia la

lleï de què parlem descriu el matrimoni com a “institución jurídica de relevancia social que permite realizar la vida en común de la pareja”. I és això el que ens hauria de fer mal als ulls: el fet que la llei ens “permeti” fer vida en comú i que això només s'entengui com a possible dins d'un contracte legal, com si la vida en parella fora del matrimoni fos pecat. M'agradaria estalviar-me el comentari sobre la possible pertinència de la paraula “pecat”, però la veritat és que aquesta necessitar de “legalitzar-se”, en el fons, no deixa de ser una reverència a un sistema jurídic que encara fa un cert tuf d'església catòlica. Acceptant les normes del joc d'altri, una part de la nostra acció diu que necessitem l'aprovació d'una societat heteropatriarcal que manté la seva posició de poder i que, des del control, ens concedeix el luxe de “fins i tot”, posar-nos els anells i cuidar la descendència de manera pública.

No vull dir, amb tot això, que estigui en contra de la possibilitat de casar-se. Ni molt menys. Em sembla evident que la nostra inclusió a la legalitat en un àmbit més, suposa – encara que tard – una millora important dins de la precarietat amb què s'enfronten dia a dia massa persones LGBTI. El que sí que proposo, doncs, és una reflexió al voltant del que pot llegir-se com la trista necessitat de mostrar-se normativa, conforme, inofensivament “normal”. Si ho pensem bé, ens casem per nosaltres o pel que pensarà la gent? La lluita pels drets de les transmaribolleres té força

experiència en aquesta dualitat. Cada vegada que un noi s'alegra que algú li digui que no sembla gai es confirma que la masculinitat normativa, en el fons, encara s'entén com a “millor”. Cada cop que felicitem una noia trans perquè “no se li nota gens”, estem reforçant els mateixos murs que ens han tancat tant de temps: els murs del binarisme de gènere, les normes no escrites que contínuament aïllen les persones LGTBI per subvertir allò que s'espera d'un home o d'una dona “de debò”. Dia rere dia mirem de compensar la nostra desviació de la norma amb mostres d'allò que volen que siguem: “Ei, que som com vosaltres!”, sembla que cridem des de l'altra vorera.

“Marsha P. Johnson sabia que els llatinoamericans no millorarien la seva situació si no feien pinya amb negres; que el feminisme no podia ser si deixava de banda les persones trans; que els drets dels gais no serien drets si no ho eren també per als gais sense privilegis.”

Aquest és el problema. Que el sistema funciona tan bé que hem arribat a interioritzar la LGTBIfòbia. El que no pot ser és que visquem sotmeses a la norma, que depenguem d'assimilarnos per poder viure en pau.

David Eisenbach explica a *Gay Power* (2006) que, quan als Estats Units de la segona dècada del segle passat es preparaven manifestacions per la visibilitat i els drets dels homosexuals, la roba que es posarien era sempre motiu de conflicte i de debat: vestir-se “a la seva manera” o mirar de donar una imatge desitjada? En moltes ocasions, es decidia que els homes havien de dur corbata i les dones havien de posar-se vestit. D'aquesta manera, la representació pròpia simbolitzava la normalitat amb què es pretenia arribar a la igualtat (deixarem aquí de banda el marcat binarisme que avui ens hauria de fer arrufar el nas). Evidentment, la necessitat per part de les organitzacions d'homosexuals dels anys 60 de mostrar-se com a membres normatius de la societat, responia a la voluntat d'enderrocar estereotips que resultaven perjudicials, per no parlar del fet que l'homosexualitat encara constava al manual de diagnòstics DSM com a malaltia. És més que comprensible que en aquells temps calgués posicionar-se com a persones “normals”, i sense les intervencions que van dur a terme milers de persones a nivell

internacional, les persones LGTBI no seríem on som. Però el que sembla una simple anècdota, aquesta tria de la pròpia imatge, no deixa de subratllar la qüestió que ens ocupa avui, i que resulta tan central per al moviment: el dilema entre reivindicar la diferència o assimilar-se dins la norma.

I això ens porta inevitablement a la revolta que enguany fa 50 anys. Parlem d'Stonewall. Però de quin Stonewall? Marsha P. Johnson va ser una figura clau en els aldarulls davant l'Stonewall Inn el 1969. Com ella, gran part de la clientela del local eren persones d'origen hispà o afroamericà. Com ella, gran part no eren nois gais, sinó trans, o drag queens, o lesbianes *butch*. En la majoria de casos, de fet, les tangents de la discriminació viscuda es multiplicaven: l'orientació sexual molts cops, sí, però també l'ètnia, la identitat de gènere o la classe social. Johnson representava aquesta posició interseccional com a dona trans racialitzada, i és per això que no se l'ha honorat com mereix una activista amb la seva dedicació. A banda de ser de les primeres persones que van decidir plantar cara a la policia aquella nit de juny, Johnson va lluitar tota la vida per oferir un sostre i un plat calent a un munt de noies trans. També va mirar d'unir forces: sabia que els llatinoamericans no millorarien la seva situació si no feien pinya amb negres; que el feminisme

no podia ser si deixava de banda les persones trans; que els drets dels gais no serien drets si no ho eren també per als gais sense privilegis.

“Enguany ens cal preguntar-nos per què sortim al carrer. Per alimentar el capitalisme rosa, que accepta la clientela gai perquè paga? Per reivindicar-nos com a part de la norma? O bé sortim per mostrar allò que encara no han pogut ‘matar’?”

Els aldarulls d'Stonewall van marcar un punt d'inflexió a les pàgines de la nostra història. Avui, passat mig segle, celebrem amb orgull allò que tenim. Però ens cal també preguntar-nos de què estem orgulloses. De ser “normals”? D'haver acceptat les normes del joc? De passar desapercebudes? De fer el que s'espera de nosaltres? Enguany ens cal preguntar-nos per què sortim al carrer. Per alimentar el capitalisme rosa, que accepta la clientela gai perquè paga? Per reivindicar-nos com a part de la norma? O bé sortim per mostrar allò que encara no han pogut “matar”? Les dones trans que s'estimen amb penis, els mariques menys funcionals, les bolleres negres i “homenot”, els qui porten l'ambigüitat per bandera.

L'apropiació de l'insult i la celebració de l'antinormativitat del pensament queer no és més que el contrapunt d'un pèndol que balanceja imparable entre l'autoacceptació i l'equiparació als valors imperants. El 2019 fem anys. Si mirem endavant, potser serà el moment de preguntar-nos: Qui som? Qui és, realment, la nostra família?

← Protesta d'AIDS Coalition to Unleash Power contra el projecte de llei anti-LGBTI a Uganda.

PRESENTEM la NOSTRA NOVA CASA

Per MARIA PUJOL

El passat mes de març vam deixar la que havia sigut la nostra casa durant dos anys (la seu de Marquès de l'Argentera) per instal·lar-nos al Centre LGTBI de Barcelona, situat al barri de Sant Antoni, al carrer del Comte Borrell número 22.

El Centre LGTBI de Barcelona és una demanda històrica del col·lectiu. Ja als anys 80, personalitats com Armand de Fluvià, Alejandro Sarbach o Marta Estella reclamaven un espai de i per a totes on unir forces en la lluita pels drets i esdevenir, finalment, una comunitat LGTBI. Aquesta petició no va tenir cap resposta fins l'any 2015, quan es va aprovar el projecte i, amb l'empenta de la Plataforma d'Entitats LGTBI de Catalunya i especialment del Casal Lambda, va passar a ser una realitat.

Inaugurat el 19 de gener del 2019, el Centre LGTBI de Barcelona és un espai de trobada, reflexió i visibilitat que a més a més ofereix diversos serveis d'informació, orientació i primera atenció per a les persones LGTBI. A part d'això, el Centre LGTBI també desenvolupa una programació cultural i de sensibilització oberta a tothom: Presentacions de llibres, exposicions, visionats, xerrades, debats i col·laboracions amb entitats feministes, LGTBI i de defensa dels drets humans ja formen part de les activitats del dia a dia del Centre.

Tampoc podem deixar d'esmentar el Centre de Documentació Armand de Fluvià (un dels més grans d'Europa

en temàtica de diversitat sexual i afectiva), que gràcies a una cessió invaluable de la Junta del Lambda ara és pot gaudir dins les parets del Centre.

Si bé hem dit que el Centre LGTBI de Barcelona és un espai de trobada, reflexió i visibilitat, tampoc podem obviar-lo com a un espai de referència per a les entitats LGTBI de la ciutat, però per a cinc d'elles és molt més. Famílies LGTBI, AMPGIL, Gais Positius, L'Observatori Contra

CORTESIA AJUNTAMENT DE BARCELONA

CORTESIA AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'Homofòbia i el Casal Lambda han fet del Centre la seva nova casa. Un espai de 1.300 metres quadrats que ofereix la possibilitat de continuar oferint les activitats de les entitats amb normalitat, sinó que també busca crear sinèrgies amb altres entitats LGTBI.

“Centre LGTBI de Barcelona és un espai de trobada, reflexió i visibilitat que ofereix diversos serveis d'informació, orientació i primera atenció per a les persones LGTBI. També desenvolupa una programació cultural i de sensibilització oberta a tothom.”

EL LAMBDA AL CENTRE

¿Com han anat aquests primers mesos al Centre? El Casal Lambda ha duplicat les peticions que rebia la comissió educativa per a fer formacions, També ha incrementat el número de persones que assisteixen a les activitats entre un 5 i 10 per cent així com la quantitat de socis i sòcies del Lambda. D'altra banda, grups que estaven paralitzats o tenien poca presència (com el cas del Grup de Dones) han reclamat

altre cop el seu espai dins el Lambda i han passat de fer activitats trimesstrals o fins i tot trimestrals a fer-les quinzenalment i amb un nombre més que notable d'assistents.

El Casal Lambda queda unit a partir d'ara al Centre LGTBI de Barcelona i té la potencialitat suficient per a convertir-se en un dels màxims punts del Centre i, amb la col·laboració

SERVEIS DEL CENTRE LGTBI DE BARCELONA

- Servei d'Informació i dinamització
- Acollida personal i familiar
- Assessorament psicològic
- Atenció i acompanyament a casos de LGTBI-fòbies
- Orientació legal i jurídica
- Assessorament laboral
- Informació sociosanitària
- Atenció a persones trans i intersexuals

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona

d'aquest i les entitats que el formen, guanya una força que l'acosta més al seu objectiu: La normalització social del fet LGTBI.

“El Casal Lambda queda unit a partir d'ara al Centre LGTBI de Barcelona, guanya una força que l'acosta més al seu objectiu: La normalització social del fet LGTBI.”

ATAAC al CENTRE LGTBI DE BARCELONA

Una setmana. Una setmana és el que van trigar a atacar el Centre LGBTI de Barcelona. El diumenge 27 de gener ens aixecàvem amb la notícia que la nostra nova casa, aquella que havíem inaugurat amb tanta il·lusió el dia 19 de gener, havia estat brutalment escomesa per un grup de covards que, durant la matinada i amb les cares tapades, van deixar un seguici de vidres trencats i missatges LGTBI-fòbics embrutant les portes del Centre (les quals també van destrossar). El fet no deixa de ser simbòlic: Un Centre LGBTI que aposta per a la visibilitat, per a la transparència, per ser de totes (d'aquí el fet que sigui envidiat), acaba tacat per uns éssers que no accepten la diversitat. El missatge és clar, aquests energúmens no volen veure'ns, no volen que estiguem a peu de carrer, no volen que ens mostrem com un més. L'únic que volen (a part de fer-nos mal) és que ens tornem a amagar, que tornem a ser invisibles als ulls de la societat.

Per sort, la reacció ciutadana no es va fer esperar. Impulsivament, centenars de persones van acostar-se al Centre LGBTI de Barcelona per a

deixar els seus missatges de rebuig a l'atac, de suport al Centre i d'amor al col·lectiu LGTBI, cobrint així la façana de l'edifici i a la vegada tapant i curant les ferides que la nit anterior havien obert. Ferides que després de la inauguració creïem esvanides. Per desgràcia, sembla que encara queden nostàlgics que busquen retornar a temps més foscos i que sempre estan disposats a recordar-nos que el seu odi segueix viu. Afortunadament, no només tenim tota la força del col·lectiu LGTBI al nostre costat, també la major part del context social de Barcelona. Així ho van demostrar les veïnes de Sant Antoni a l'enganxar cartells de suport per tot el barri (comerços, escoles, restaurants, espais, colles de diables...) amb un missatge ben clar: "Sant Antoni Barri de Totes". Així ho van

demostrar també les xarxes socials, els principals grups polítics de la ciutat de Barcelona i nombrosos mitjans. Commoguts per tot aquest suport, i conscients que tal agressió no podia quedar sense resposta, el personal del Centre, conjuntament amb les entitats i associacions LGTBI i els òrgans oficials, van convocar una concentració de rebuig vers l'atac feixista.

“La gent ens vol aquí i nosaltres volem ser-hi.”

Dilluns dia 28 de gener, a les 18:30, més d'un miler de persones es van reunir davant les portes del Centre responent a la crida. Una jornada emotiva, plena de crits antifeixistes i pro-LGTBI, que va comptar amb parlaments de l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, Elsa Artadi i el president de la Plataforma d'Entitats LGTBI de Catalunya, Quim Roqueta; així com amb l'actuació dels Barcelona Rainbow Singers que, amagats entre el públic, van generar una cantata general de "A quién le importa", i els Castellans de la Vila de Gràcia, que van fer tres pilars coronats amb les banderes del col·lectiu.

El missatge és clar: la gent ens vol aquí i nosaltres volem ser-hi. El Centre LGBTI de Barcelona i el Casal Lambda ens quedem a Sant Antoni i ens mostrarem sempre amb orgull, dignitat i diversitat. Perquè som moltes. Perquè ningú no ens ha regalat res. Perquè és la culminació d'anys de lluita, reivindicacions i voluntat fèrria. Perquè ens ho hem guanyat.

CINC ANYS de LA LLEI CONTRA LA LGTBIFÒBIA

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR

Encara no hi ha una aplicació real i efectiva dels compromisos adquirits en la llei 11/2014.

Ja fa cinc anys que aquesta llei, tan pionera i avançada en la protecció dels drets del nostre col·lectiu, va aparèixer gràcies a l'incansable treball de les diferents associacions LGTBI de casa nostra. Per descomptat, el Casal Lambda va ser-ne una d'elles -i una de les principals-. Si no hagués sigut per la pressió i el treball de les associacions per arribar a acords amb les diferents postures polítiques del Parlament, aquesta llei no existiria. I han sigut cinc anys, llargs, molt llargs i desesperants, ja que actualment no hi ha una aplicació real i efectiva dels compromisos adquirits en la llei.

“La base per acabar amb la discriminació és l'educació.”

En efecte, avui dia no s'ha aprovat el reglament que desenvolupa el seu procés sancionador; no hi ha un pressupost per a dotar de recursos l'aplicació efectiva dels compromisos de la llei; i finalment, en relació amb l'anterior -ja que tot és necessari amb diners-, no hi ha una formació en relació amb el coneixement de la diversitat del col·lectiu i, en conseqüència, amb les seves necessitats. Tot junt, implica una aplicació "coixa" de la llei.

Tot i la decepció en la seva aplicació, s'han aconseguit fites importants, com per exemple, el canvi de nom

de les targetes sanitàries de CatSalut de les persones trans, l'accés a la reproducció assistida pública de les parelles de dones lesbianes -quan en el seu moment no era possible-, protocol contra el *bullying* de les persones LGTBI, etc. Però encara queda molt per fer, ja que aquesta llei necessita una verdadera voluntat de ser aplicada, i així ho han estat remarcant i reclamant les diferents associacions *pares* d'aquesta.

En relació amb el seu futur, el quatre d'abril d'aquest any, es va aprovar al Ple del Parlament de Catalunya una moció presentada pel grup parlamentari de Ciutadans, en la qual s'instava a la Generalitat a aplicar de forma efectiva la Llei. Esperem que aquest gest serveixi per a què per

fi s'escoltin les nostres necessitats recollides en la llei, que no són més que necessitats bàsiques que ajuden a la societat a ser una societat de qualitat en relació amb els drets humans, ja que la base per acabar amb la discriminació és l'educació.

“Ni reglament, ni pressupost ni formació.”

Tot s'acaba resumint amb l'educació, ja que aquesta permet entendre que la diversitat del ésser humà enriqueix les persones i no el contrari. Per tant, és necessari que, encara avui dia, es recordi la següent frase del filòsof Pitàgores: *Eduqueu els nens i no serà necessari castigar els homes.*

→ Aprovació de la Llei contra la LGTBifòbia al Parlament l'any 2014.

LLEI 11/2014

Per TON MASILLA

La necessitat de repensar-se per tornar a ser a l'avantguarda.

Gràcies a la pressió i les aportacions de les entitats LGTBI de Catalunya, el 10 d'octubre de 2014 el Parlament de Catalunya marcava una fita històrica: s'aprovava la Llei 11/2014, la primera llei específica per a garantir els drets de les persones LGTBI i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. El propòsit de la llei, tal com es reconeix en el seu article 1, és establir i regular els mitjans i les mesures per a fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere, en tots els àmbits, tant públics com privats, amb l'objectiu d'assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat.

Aquesta llei va néixer amb la voluntat d'esdevenir un instrument integral, en el sentit de ser un instrument aplicable en totes les esferes de la vida d'una persona LGTBI i durant totes les etapes del seu recorregut vital. Així, la llei preveu una bateria de mesures per tal de garantir la igualtat de totes les persones, sense importar la seva orientació sexual o identitat de gènere, en àmbits tan diversos com la sanitat, l'educació, la cultura, el lleure i l'esport, els mitjans de comunicació, l'acció social o l'ordre públic.

Un dels aspectes clau de la Llei és el seu règim d'infraccions i sancions: per primera vegada, una llei estableix infraccions administratives específiques per conductes que vulneren

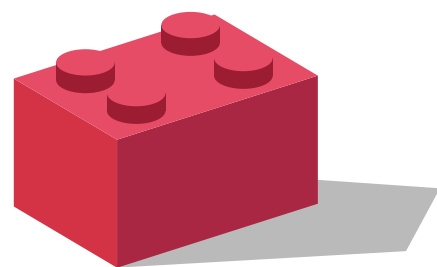
els drets del col·lectiu LGTBI. No obstant, l'aplicació d'aquest règim sancionador ha estat escassa durant els gairebé cinc anys de vigència de la llei. En aquest sentit, cal destacar que l'Observatori Contra l'Homofòbia denunciava el passat octubre de 2018 que, de les 413 incidències registrades per aquesta entitat durant els 4 anys de vigència de la llei, tan sols se n'havien derivat 4 sancions i 2 advertències per part de l'Àrea LGTBI de la Generalitat, òrgan competent per aplicar les sancions.

Una de les mancances més rellevants a l'hora d'aplicar aquestes sancions és l'absència d'un òrgan sancionador independent, ja que qui té la potestat per imposar les sancions és la pròpia Administració de la Generalitat. A més, a dia d'avui, encara no s'ha aprovat el Reglament sancionador que hauria de proporcionar un mecanisme específic d'aplicació de la Llei. Fins que no s'aprovi aquest reglament, les sancions de la Llei 11/2014 s'hauran d'aplicar a través del procediment administratiu general, cosa que no impedeix però sí dificulta la seva aplicació.

Un altre dels problemes en l'aplicació pràctica del règim sancionador de la Llei és la concurrència d'aquestes sancions amb alguns preceptes del Codi Penal, produint-se un solapament en relació a determinades conductes. És a dir, moltes de les conductes que podrien constituir

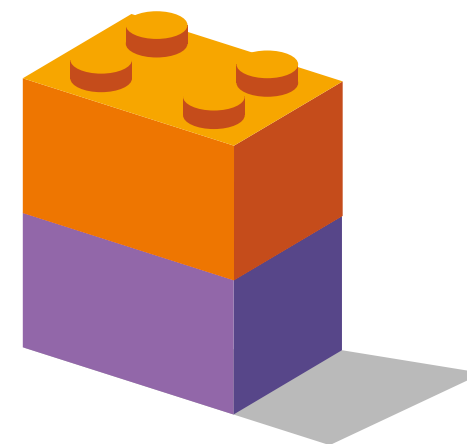
una infracció administrativa també podrien encaixar en alguns delictes previstos en la legislació penal. Vegem-ne un exemple: la Llei 11/2014 preveu com a infracció lleu l'ús d'expressions vexatòries que incitin intencionadament a la violència contra les persones o llurs famílies, per causa de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere.

“Una de les mancances més rellevants és l'absència d'un òrgan sancionador independent. Encara no s'ha aprovat el Reglament sancionador que hauria de proporcionar un mecanisme específic d'aplicació de la Llei.”

No obstant, el Codi Penal també castiga, en termes molt similars, els qui incitin directament o indirecta a la violència, odi, hostilitat o discriminació contra un grup o una persona determinada per motiu de la seva orientació sexual o identitat de gènere. De la mateixa manera, la Llei 11/2014 pretén castigar qui impedeixi a una persona realitzar un tràmit o accedir a un servei o establiment obert al públic sota el pretext de que aquesta persona pertany al col·lectiu LGTBI –per exemple, la denegació d'entrada a un local d'oci nocturn–. Això pot generar també un solapament amb l'article 512 del Codi Penal, que castiga una conducta pràcticament idèntica: la denegació d'una prestació, en el marc d'una activitat professional o empresarial, per raó de orientació sexual o identitat de gènere de la persona.

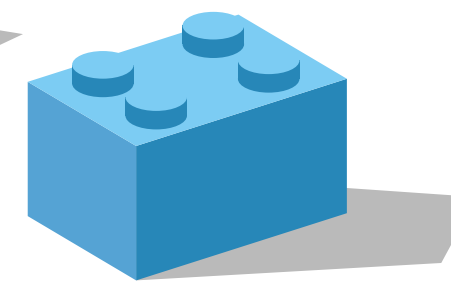
Tot i que la Llei 11/2014 preveu que, en cas de concurrència, té prioritat la jurisdicció penal, aquest solapament també podria provocar que no s'apliquin els delictes previstos del Codi Penal atès que ja estarien castigats per la Llei 11/2014 –que és una llei administrativa– en base al principi d'intervenció mínima del dret penal. Tot plegat pot tenir un efecte totalment paradoxal: deixar moltes conductes LGTBIfòbiques sense sanció a causa d'aquest solapament.

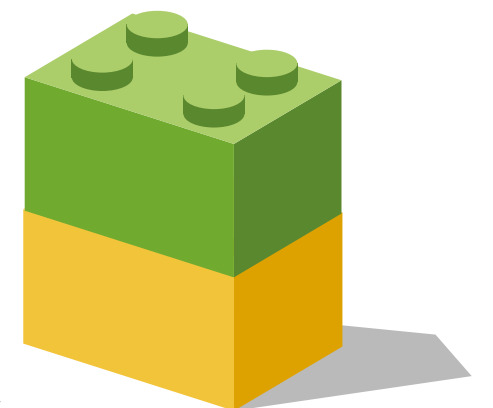
Es trobem per tant amb dues legislacions castigant les mateixes conductes, mentre aquestes conductes queden, molt sovint, sense càstig.

“Per tal d'acabar amb la impunitat, resulta imprescindible realitzar una revisió completa i de tot el text de la Llei per tal de repensar-la i adequar-la a la realitat actual del col·lectiu LGTBI a Catalunya.”

Davant d'aquesta situació, el Parlament de Catalunya ha aprovat el passat 4 d'abril de 2019 una moció instant a l'efectiva implementació de la Llei 11/2014, instant a la creació de l'organisme de polítiques LGTBI que preveu l'article 8 de la Llei, així com també a continuar desplegant la llei en àmbits com la formació i sensibilització als cossos i forces de seguretat. El Parlament també insta a la creació de mecanismes per a garantir una immediata protecció integral, real, i efectiva a persones LGTBI que pateixen o es troben en risc de patir qualsevol tipus de violència o discriminació; i també, en relació a les infraccions i sancions previstes en la llei, a l'aprovació del Reglament del règim sancionador de la Llei 11/2014 en el termini d'un mes.

Tanmateix, per tal d'acabar amb la impunitat, resulta imprescindible realitzar una revisió completa i a consciència de tot el text de la Llei per tal de repensar-la i adequar-la a la realitat actual del col·lectiu LGTBI a Catalunya. La Llei va ser pionera i avantguardista en el moment de la seva aprovació, però per a que mantingui aquest caràcter cal actualitzar-la i millorar-la en base a l'experiència d'aquests (gairebé) cinc anys. No podem oblidar que les conductes d'odi i discriminació per LGTBIfòbia no són més que una de les manifestacions de les dinàmiques de poder del cisheteropatriarcat, destinades a conservar la posició privilegiada de determinats actors socials, i per relegar a les persones LGTBI a una posició jeràrquicament inferior. Cal, doncs, lluitar contra la impunitat d'aquestes conductes, que comporta una “normalització” de les agressions i llança un missatge molt preocupant al conjunt de la societat. Però, per sobre de tot, si volem que aquesta Llei esdevingui un instrument verdaderament útil en la lluita contra la impunitat, cal una voluntat política ferma que, en aquests cinc anys, ha estat clarament insuficient.

ÈXIT FULMINANT O TREBALL INSUFICIENT

Per TONI PONCE

Confrontem les opinions sobre el desplegament de la **lleï 11/2014** de **Mireia Mata**, Directora d'Igualtat de la Generalitat de Catalunya i **Emilio Ruiz Pérez**, expresident del Casal Lambda i participant actiu en l'aprovació de la llei.

MIREIA MATA, Directora d'Igualtat de la Generalitat de Catalunya

Com valora l'evolució de la llei durant aquest temps?

Aquest 2 d'octubre de 2019 farà cinc anys de l'aprovació de la llei, i per a mi, la paraula que definiria l'evolució és fulminant. Amb el risc que es consideri una paraula exagerada, però sóc funcionària des de fa 30 anys i conec lleis que no s'han desplegat i d'altres que s'han començat a desplegar al

cap d'entre 5 i 10 anys. Per tant, amb aquesta llei de les persones LGTBI i la lluita contra l'LGTBIfòbia en cinc anys hem estat capaços de formar milers de funcionaris, treballadors i treballadores públiques, hem implantat 75 serveis integrals d'atenció LGTBI en funcionament, a tots els departaments de la Generalitat, amb persones interlocutores i que siguin receptives. Que puguem entrar a qualsevol Consell Comarcal, que hi hagi receptivitat i que puguem parlar a alcaldes, alcadesses i consellers amb tota la naturalitat, és un avenç molt gran, però, està tot fet? Ni de bon tros.

Hi ha hagut un avenç molt gran perquè veníem de molt enrere, pràcticament partíem de zero. El fet que des de les administracions públiques haguem avançat molt significa que no hi havia res fet. No hem de menystenir la feina que hem fet en aquests cinc anys, però que no hagués estat possible sense les entitats LGTBI. És un mèrit del conjunt d'agents implicats, que ens hem aliat i ens hem implicat. I aquí sí, el primer lloc el tenen les entitats, les associacions LGTBI, que durant molt de temps han portat l'estendard en solitari, sempre al costat del despla-

gament d'aquesta llei; així com dels sindicats, que han estat molt bons aliats al món empresarial i els col·legis professionals. I també l'aliança amb l'associacionisme no-LGTBI, que ha estat al costat. Per tant, jo crec que ha estat fruit d'un treball de societat. Tots hem estat conscients que ara tocava el reconeixement dels drets LGTBI, i el detonant ha estat aquesta llei.

“Que puguem entrar a qualsevol Consell Comarcal, que hi hagi receptivitat i que puguem parlar a alcaldes, alcadesses i consellers amb tota la naturalitat, és un avenç molt gran, però, està tot fet? Ni de bon tros.”

Emilio Ruiz Pérez, Expresident del Casal Lambda des de 2012 fins a 2018 i participant actiu en l'aprovació de la llei

Com valora l'evolució de la llei durant aquest temps?

El treball realitzat per l'àrea d'Igualtat i LGTBI ha estat totalment insuficient, hi ha elements essencials de la llei

11/2014 no han estat implementats. En primer lloc, la creació de l'òrgan coordinador (art. 8). A continuació, el reglament d'infraccions i sancions (Unió i PP. va votar en contra el règim d'infraccions i sancions), elaborat per un grup de treball, format per F. Xavier Jaurena, Laia Serra i els assessors jurídics del departament, creat pel C. Nacional LGTBI, que van treballar-hi durant uns quants mesos, dorm en un calaix d'un despatx. És molt greu que una responsable del departament digués que “el decret mai s'aprovarà”.

“El treball realitzat per l'àrea d'Igualtat i LGTBI ha estat totalment insuficient, hi ha elements essencials de la llei 11/2014 no han estat implementats. (...) Un mandat de la llei 11/2014 d'aprovar la llei d'igualtat de tracte i no discriminació, després de 5 anys no ha estat aprovat.”

I, finalment, un mandat de la llei 11/2014 (disposició addicional quarta) d'aprovar la llei d'igualtat de tracte i no discriminació, després de 5 anys no ha estat aprovada. Ha decaïgut dues vegades per la dissolució del parlament i, en aquest període, el departament no ha estat capaç d'elaborar un nou projecte de llei que recollís les aportacions importants del procés participatiu que es va realitzar a la fi del 2016, amb l'excusa de no retardar el procés: “L'aportació demana un canvi que afectaria la seva tramitació i retardaria el procés de presentació del text al Parlament. Afegim en un annex l'aportació per tal que és valori la seva possible incorporació”.

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBI

Sóc un noi transsexual que aquest any començarà a anar a un nou institut, i voldria saber si puc demanar que em tractin amb el meu gènere sentit i no amb el que figura en el meu DNI. És això possible? En cas que em puguin discriminar, què puc fer?

D'acord amb la llei 11/2014, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la biofòbia i la transfòbia, podràs sol·licitar que et tractin amb el teu gènere sentit. Aquesta llei exigeix que aquest dret tan mínim –però però tan important– se't garanteixi, ja que l'institut té l'obligació de respectar-te i de comprendre la diversitat de gènere. És a dir, és el seu deure aprendre –en el cas que desconeguin la diversitat de gènere– i de respectar la teva voluntat, sense la necessitat de justificar amb cap documentació clínica la teva identitat de persona trans. A fi de complir amb les exigències de la llei anterior, la Generalitat té un protocol de tracte de les persones Trans*. En el cas que l'institut no l'apliqui d'ofici, tu podràs demanar la seva aplicació. Aquest protocol és el següent: **Protocol per a l'atenció i Acompanyament de l'alumnat Transgènere en els Centres Educatius.**

El podràs trobar fàcilment per internet, i exigir-ne el seu compliment al teu institut –sigui públic, concertat o privat– en el cas que el desconeguin, ja que és el seu deure i el teu dret.

En relació amb la possible discriminació, gràcies a la llei anterior, també existeix un protocol de prevenció, detecció i intervenció contra la discriminació LGTBI+ en l'àmbit educatiu. L'institut està obligat a aplicar aquest protocol, a fi d'evitar aquestes situacions o de saber fer-les fer front amb l'adequada diligència, respectant sempre els nostres drets. El protocol és el següent: **Protocol de Prevenció, Detecció i Intervenció Enfront L'assetjament Escolar a Persones Lgbti.**

En cas d'incompliment per part del teu institut dels deures anteriors, podràs denunciar-ho a la Generalitat a través d'una denúncia al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Per accedir al servei cal demanar cita al correu electrònic: juridica@lambda.cat

PLATAFORMA TRANS*FORMA LA SALUT: DRETS I DIGNITAT

Una atenció sanitària millor per a les persones trans
aconseguida amb l’eforç activista.

*Article escrit per les persones membres de la Plataforma Trans*forma la Salut

La Plataforma Trans*forma la Salut és una aliança de diverses associacions i activistes independents que lluiten pels drets de les persones trans i que es va constituir al gener de 2016. Des de llavors treballen juntes per canviar el model d’atenció a la salut de les persones trans a Catalunya.

La lluita per la despatologització es va iniciar el 2006 amb el grup d’activistes Gerrilla Travolaka, i va continuar els següents anys a través del moviment global *Stop Trans Pathologization* 2012. Gràcies al treball de Cultura Trans i el naixement de Trànsit, el col·lectiu s’apoderà, i es van crear diverses associacions que van determinar unir-se per construir un model digne d’atenció a la salut per a les necessitats del col·lectiu. Amb Generem! i ACATHI com a impulsores d’aquesta iniciativa d’acció política en diàleg amb l’administració, es va aconseguir una estratègia oberta per tal que s’hi sumessin totes aquelles associacions que donessin suport a la causa.

Fins a l’aparició de Trànsit, l’únic servei que atenia les persones trans era la UTIG (Unitat de Trastorn de la Identitat de Gènere, posteriorment UIG, unitat d’Identitat de Gènere, encara que el canvi de nom no va suposar un canvi en el fer) a l’Hospital Clínic, on es donava un tracte pato-

logitzant, és a dir, les persones eren obligades a passar per una avaluació psicopsiquiàtrica per obtenir un diagnòstic de disfòria de gènere. Si les persones no complien amb els requisits normatius i antiquats del que era segons les professionals d’aquesta unitat una persona transsexual, quedaven expulsades del sistema, amb el que això suposava (no accedir als papers oficials, ni a un tractament o operacions en el cas que la persona ho necessités, fet que duia a les persones a buscar les hormones en el mercat negre, posant en alt risc la seva salut). D’altra banda, si la persona aconseguia passar el test, a part de diagnosticar-la, se la tutelava i obligava a seguir una única manera possible de transitar, sense tenir-la en compte ni a ella ni a les seves circumstàncies.

Després de mesos d’assemblees i assessorats per l’advocada Laia Serra, van començar les reunions amb el Departament de Salut i els grups polítics del Parlament per explicar la voluntat que hi hagués un canvi en el sistema sanitari. Al juny de 2016 la Plataforma va presentar un document al Parlament de Catalunya i també al Síndic de Greuges que contenia una queixa (on es denunciava l’incompliment de la llei 11/2014 contra la LGTBIfòbia i la vulneració dels Drets Humans) i una proposta d’un nou model assistencial, a més d’un recull de testimonis de persones trans per escrit i en vídeo sota el títol *Testimo-*

nios Trans - UIG: Unidad de Identidad de Género del Hospital Clínic de Barcelona que es pot veure a youtube.

Per poder aconseguir les seves reivindicacions de la Plataforma va emprendre accions polítiques

Des d’aquest moment van començar les negociacions amb el Departament de Salut perquè s’adoptés el nou model proposat. Aquest es basava en les formes d’intervenció de Trànsit, des d’una mirada biopsicosocial i d’acompanyament que intentava donar suport a la persona trans *, deixant-li espai per seguir el seu propi ritme i necessitats, sense cap obligació de tractaments mèdics o psicològics, sinó responent a la voluntat d’informar de les possibilitats i dialogant perquè fos la persona qui decidís la seva pròpia manera de transitar.

“Fins a l’aparició de Trànsit, l’únic servei que atenia les persones trans era patologitzant.”

Entre altres demandes de la Plataforma destaquem: la desaparició de la UIG, la transparència de les llistes d’operacions, que l’entrada d’accés als processos de trànsit, tant per a adults com a adolescents (i menors en general) sigui Trànsit i que es realitzés la formació transpositiva a professionals per dur a terme el

desplegament territorial en el menor lapse de temps possible.

Per poder aconseguir aquestes demandes, la Plataforma va emprendre accions polítiques, entre les quals destaquen la presentació d’una petició de suport del nou model als partits polítics en la Comissió de Salut Parlamentària (i que va ser acceptada per tots menys pel PP), la presentació de multitud de mocions en ajuntaments per prendre part i donar suport al nou model (entre els més de vint adherits, en destaquem l’Ajuntament de Barcelona, que ha tingut una política molt transpositiva al llarg del seu mandat) i la recopilació de més de 1.000 adhesions individuals i més de 60 adhesions d’associacions LGTBI i socials que també van sumar el seu suport de forma pública a la Plataforma.

A la imatge que acompanya aquest text, realitzada per Nac Bremon, activista de la Plataforma, podem veure els punts bàsics del model, que ja s’està aplicant a dia d’avui. S’ha creat tenint

en compte les realitats diverses de les persones trans al llarg de tota la seva trajectòria vital, així com les d’aquelles persones que procedeixen d’altres països i que per això solen trobar-se en situacions de major vulnerabilitat.

Actualment, la Plataforma manté les negociacions amb el Departament de Salut, acabant així de polir un model que es va presentar sense estar totalment consensuat amb el col·lectiu trans. A l’octubre de 2017, el llavors conseller de Salut, Toni Comín, va voler fer públic el compromís ferm d’instaurar un model no patologitzant i va propiciar que Trànsit passés a ser el servei oficial de referència i la porta d’entrada a l’atenció de la salut de les persones trans, a més de destinar més pressupost a aquest servei per oferir una atenció integral (amb servei de ginecologia, treballadora social, i contractant professionals trans per optimitzar el servei d’atenció).

Actualment segueixen treballant perquè les accions que s’estableixin i el funcionament siguin les d’un

model que tingui en compte la veu i necessitats reals del col·lectiu.

A dia d’avui, diversos activistes de la Plataforma són membres de la Comissió de Seguiment del nou model d’assistència, vetllant per la seva aplicació real i pel compliment de les demandes del col·lectiu que encara no s’han concretat, com són el desplegament territorial efectiu a tot Catalunya, la creació de protocols de referència, la formació del personal sanitari, la millora i transparència de les llistes d’espera de les operacions, la inclusió d’altres hospitals, noves intervencions de qualitat, a més de promoure la salut, l’autodeterminació i l’autonomia de les persones trans.

Per als que vulgueu ampliar la informació, llegir el model i difondre-ho, us animem a entrar al blog de la Plataforma transformalasalut.wordpress.com i a seguir-la al [Facebook](#).

FES-TE LA PROVA!

Fes-te la prova del VIH almenys un cop l'any encara que sempre facis servir condons. Si no n'utilitzes sempre, fes-te-la cada 3 mesos.

BCNCHECKPOINT.COM | 93 318 20 56
COMTE BORRELL 164-166 (METRO URGELL) 08015 BARCELONA

CREATIVEDIRECTOR: FERRAN PUJOL PHOTOGRAPHY: XAVIER PEREJA DESIGN: HECTOR ASPANO

Lambda

POP!

“NO SOY TRAVESTI, SOY TEATRERO”

PÀG. 24

SER O NO SER? (QÜESTIÓ DE GÈNERE TEATRAL)

PÀG. 26

PERSONES DE RESISTÈNCIA VICTORIOSA

PÀG. 28

KIT HARING: SILUETES, COLORS I ACTIVISME

PÀG. 30

USA: MELTING (MUSIC) POT

PÀG. 32

TV: WHEN WE RISE

PÀG. 34

DOING RIGHT(S)

PÀG. 36

Actualitat LAMBDA

PÀG. 38

Stonewall (2000). ELISA ROLLE

CORTESIA ARCHIVO LUISA PÉREZ OCAÑA

“NO SOY TRAVESTI, soy TEATRERO”

Per VICENT CANET

El 1977, al seu pis de la Plaça Reial de Barcelona, José Pérez Ocaña, conegut pel seu segon cognom, és retratat al documental “Ocaña, retrat intermitent”, dirigit per Ventura Pons. Si alguna cosa el defineix –i queda clar en el film– és el seu afany constant de llibertat. “No soy travesti (...), soy teatrero”, paraules amb les quals es rebel·la contra el clíxé que sobre ell, i en realitat també sobre l’homosexualitat, volien difondre els mitjans de comunicació de l’època. Són unes paraules que ens permeten iniciar-nos i endinsar-nos en el personatge (públic) i en la persona que durant tot el

documental es reivindica en les seues múltiples facetes: com a persona que busca el seu camí, com a artista, com a pintor i, com ell es defineix, com a “teatrero”. “No me gustan las etiquetas” és un altre dels lemes que durant tot el documental repeteix de forma constant, on també hi afegeix: “Yo en lo único que creo es en las personas”. El de Ventura Pons és un documental que retrata l’artista, l’home-espectacle i l’activista per la llibertat sexual de forma sincera.

La creació, la provocació i la subversió són el seu principal capital: li encantava passejar per la Rambla

amb la seua gent, transvestit i sense roba interior, jugant a la confusió: ensenyant el penis o simulant que tingués cony mentre cantava un pas-doble o parlava amb la gent del carrer. “Me encanta salir travestido porque me encanta provocar (...), así yo me puedo meter más con la gente. Como la sociedad me ha jodido tanto (...) puedo decirle a la gente muchas cosas. Provocar a las mujeres, decir que me encontré a su marido en un retrete, en la escalera o en jardines”. Ir desnudo por la calle, ¿porqué no? Soy un teatrero. Soy egocentrista y vanidoso”, afirma sobre ell mateix al documental.

Ocaña interpreta papers molt variats: recrea una processó de Setmana Santa del seu poble, canta una corrandia a un cementiri o al Cafè de l’Òpera de la Rambla, o balla sevillanes en un escenari. Ell va participar de la contracultura barcelonina dels setanta, juntament amb Nazario i Pau Riba, entre d’altres. I, de fet, va actuar amb el seu estil provocador a les Jornades Llibertàries de Montjuïc –que va organitzar la CNT– i al Canet Rock del 1977: els espais més alternatius i lliures el reclamaven. Va encunyar el concepte de “libertataria” per a definir-se i explicar la seua forma de vida “sin etiquetas” i sense sotmetre’s a ningú.

“La creació, la provocació i la subversió són el seu principal capital.”

L’artista es va sentir molt marginat al seu poble, Cantillana, però alhora també se sentia fascinat per les seves manifestacions de cultura popular: els cementiris, les processons, les romeries, etc. Per això, la seua obra pictòrica intenta recuperar aquesta cultura popular amb la qual va ser criat, plena d’iconografia religiosa: la recrea en quadres i aquarel·les de verges, altars de to naïf, escultures i espectacles que desenvolupa des de la seua faceta de *showman* que li permeten reinterpretar-la a la seua manera i amb la seua gent per a, ara sí, sentir-se’n part. El seu art és producte del xoc entre el profund desarrelament viscut a causa de l’homofòbia de la societat on va créixer –i de la qual va fugir cap a Barcelona– i l’intent constant de reapropiació i reconciliació amb una cultura popular per la qual sentia admiració. Explica de forma dramàtica com els del seu poble no l’acceptaven quan anava a collir olives: “Me odiaban porque era muy fina. Me sentía como ellos, pero ellos me habían apartado de su mundo”.

Com a artista es mostra crític amb l’acadèmia i la seua obra és reflex de la seua vinculació amb la cultura

Placa a la Plaza Reial de Barcelona.

popular andalusa. Recupera les representacions religioses com a folklore popular i assenyala que “son fetiches del pueblo”. I qüestiona l’elitisme d’aquells que “se van a la universidad” i tornen al poble “queriendo quitar las fiestas a las personas mayores” i replica “¿qué les dan a cambio?”.

PRIMERA MANIFESTACIÓ LGBTI

L’opressió i discriminació viscuda per ser gai és un fil conductor present en tot el documental: explica en repetides ocasions com va ser discriminat i afirma que “los obreros son divinos, pero a mi me han jodido la vida muchas veces”. Això pren forma reivindicativa quan al documental explica la primera manifestació del dia de l’Alliberament LGBTI, que va tenir lloc a Barcelona el 26 de juny de 1977, convocada pel Front d’Alliberament Gai de Catalunya (FAGC). Un moment que defineix com a un crít de llibertat sexual de “gente marginada y jodida”

i torna a carregar durament contra la premsa per no fer visibles també a la “gente que no eran gays pidiendo que se quite la ley (de perillositat social)”.

Ocaña, per fraternitat i empatia, se sent a prop de tot allò que està al marge del sistema: ens parla de Maria, una prostituta de la Rambla, a qui defineix com a persona lliure que fa el que vol i balla quan vol, “marginada y loca”, pero que “ella tira para adelante”. Alhora reviu els ambients de la Barcelona més canalla amb els mariners nordamericans que són al port de Barcelona i que es barregen amb putes i “maricones”. Ocaña busca la llibertat en els marges del sistema on pugui recrear i reescriure la seua vida segons les seues pròpies necessitats i objectius: ser ell mateix més enllà de les etiquetes socials (en aquest cas de gai o de transvestit) que imposa la societat.

Ocaña també es mostra íntim, relaxat i personal en els moments que apareix a casa seua i respon a diferents preguntes. Parla de sentiments d’amor, d’amics i d’àmbits més íntims i també parla amb afecte de la seua família i la descriu com aquells que no et fallen. A la darrera escena del documental, Ocaña passeja i fuma per la Rambla –despullat dels seus personatges– de la ciutat on va escollir viure.

↓ Ventura Pons, *Ocaña, retrat intermitent* (1978).

CORTESIA FILMOTEC DE CATALUNYA

SER O NO SER? (QÜESTIÓ de GÈNERE TEATRAL)

Per ALBERT ROIG

Entro al nou Centre LGTBI. Quin canvi respecte a l'antic local del Casal, al costat de l'estació de França. Aquest m'agrada, té molta vida, gent que entra i surt, colors i un petit auditori. És realment fantàstic que sigui tan cèntric, tothom hi pot arribar fàcilment. Malgrat això, quina merda que la primera setmana de vida algú decidís agredir-lo. Una gran merda. Al mateix temps, aquest atac em fa pensar en la sort que tenim de poder gaudir d'un lloc com aquest, i com el nostre Casal (o les altres entitats), a Barcelona. Són molt necessaris encara, per desgràcia. De nen i adolescent no vaig tenir la sort de poder comptar amb espais de seguretat, on sentir-me a gust, acollit i acceptat. D'una manera o altra sempre érem nosaltres, algunxs

“El teatre català s’ha d’obrir cada cop més a la realitat LGTBI (i d’altres col·lectius).”

companyxs i jo, qui havíem de vigilar de no destacar massa perquè sinó rebíem els típics “maricón” o “bollera” de torn. Fer teatre tampoc ajudava. Han passat els anys i segueixo sentint aquestes paraules als carrers, a les escoles, als instituts... Les sento i em fa pena. Creia que la situació havia millorat, però no del tot. Com algú decideix que una altra persona no pot ser com vulgui ser i la insulta pel fet de ser “diferent”?

“Ser o no ser, aquest és el dilema: ¿és més noble sofrir calladament les fletxes i els embats d’una fortuna indigna, o alçar-se en armes contra un mar d’adversitats i eliminar-les combatent?(...)”

No puc amb Hamlet! De vegades recordo aquest monòleg i em qüestiono qui sóc, qui vull ser, per quin motiu faig el que faig i no una altra cosa per arribar on vull... Però el personatge m’avorreix, el tinc massa vist en teatre i em cansa. A veure, què passa? Que no existeixen més autorxs, més personatges, més obres de teatre per portar als escena-

ris? On són les i els altres? No hi ha més tipus d’amor, de sexualitats, de lluites, etc.? Als teatres habitualment només veiem obres amb personatges “normals”, per dir-ho d’alguna manera. Espera. De què m’exclamo? Si Netflix, HBO, Amazon Prime i totes aquestes plataformes digitals cada cop van més plenes d’històries LGTBI. A la tv i als cinemes també es presenten històries més diverses, no? Sí, és cert. I al teatre? Per què això no passa dalt dels escenaris? No és un mirall de la realitat? És veritat que avui hi ha moltes realitats per explicar i, aquests darrers mesos, algunes sales teatrals han portat a escena la sexualitat, i tant! Hem vist: *Rent*, *Fun Home*, *El despertar de la primavera*, *La Jaula de las Locas*, *Àngels a Amèrica*, *13 el Cabaret*, *El futbol és així (de gai)*... No gaires més. Curiosament, les sales petites arrisquen més: Atrium, La Gleva, Porta4, La Badabadoc, Eòlia, Versus, la Vilella, Microteatre, entre d’altres... O companyies com Les Impuxibles i el seu *Limbo*, *Aüc*, *Suite TOC núm 6*,

ens parlen de diversitat, feminisme, racisme i altres temes dels quals se’n parla poc. El passat mes de març, Microteatre va estar farcit d’obres LGTBI. Un dels muntatges que hi vaig veure va ser *Los Chicos Boreales*, una història preciosa de Xavier Miralles i amb uns Genís Lama i Jorge Velasco fantàstics que interpretaven aquests dos amics que es retroben. Al sortir de la sala de 15 m2 em vaig plantejar que aquell “micro-drama” que el veien 15 persones cada 15 minuts, podia esdevenir “macro” en qualsevol altra sala més gran...

“Als nostres teatres els costa el risc i apostar per la diversitat perquè prou en tenen amb sobreviure.”

Per quin motiu no ho feien? Què passa amb els teatres que abasten (molt) més públic? En la meua experiència teatral (vaig al teatre tant com el temps i la butxaca em permeten), no més recordo l’espectacle *Kassandra* sobre una transsexual, interpretada per Elisabet Casanoves, i *El Público* de Lorca, al Teatre Nacional. Només dos, no ho comprenc. No interessen les nostres realitats? Som invisibles? No surt a compte? Fa poc llegia que la gran diferència entre les produccions del teatre català i les del teatre anglès o americà és que “aquests productors s’han pogut arriscar perquè tenen (molts) diners”. Als nostres teatres els costa el risc i apostar per la diversitat perquè prou en tenen amb sobreviure. És un peix que es mossega la cua i només podrem trobar nous camins amb inversions que ajudin a produir aquest “nou teatre”.

Si això passés, probablement, molts dels que ara no venen al teatre, deixarien Netflix per passar-nos a veure un dia. I és que el teatre beu del que es viu al carrer, necessita la seva realitat, i tenim l’oportunitat (i l’obligació) de posar-la davant dels espectadorxs per a fer que s’hi

William Blake, *El somni d'una nit d'estiu* (c. 1786).

retrobin. No parlo només d’històries entre gais, que són les més explicades, tampoc no parlo només d’històries lèsbiques, que malauradament la seva representació als escenaris és inferior... parlo d’històries que parlin sobre transsexualitat, bisexualitat, intersexualitat, en definitiva, noves sexualitats, nous tipus de famílies... Fa por parlar-ne? Val a dir que una part del sector teatral és LGTBI i per contra creen histories heteronormatives.

Per sort, el 2018 va néixer l’Espai DebuT* a la Sala Beckett, un Laboratori de Gènere concebut per la necessitat de tenir un espai on investigar sobre noves identitats, la manca de referents positius trans i com es representen en les arts escèniques. El projecte, coordinat per Ian Bermúdez, Ian de la Rosa i Damián Díaz, es presenta com “un espai de seguretat per a aquelles persones dissidents en el gènere que desitgin prendre contacte amb les arts escèniques i vulguin trobar finalment un espai on els seus cossos i identitats no siguin “allò estrany”, “l’altre”, i passin a ser allò desitjable i a estar al centre d’una narració pròpia i apoderada”. Amb sis tallers impartits per professionals del cinema, teatre, dansa, audiovisuals i escriptura, es va poder investigar sobre la visibilització que s’ha donat a l’arquetip trans al llarg de la història audiovisual i, a partir d’aquí, reflexi-

onar-hi i poder escriure nous personatges que tinguin a veure amb el que cada persona volgués mostrar. El curs 18-19 n’han fet una segona edició, fins al mes de maig.

Gràcies al Teatre Lliure, fa uns mesos, vaig gaudir de l’espectacle-documental *TRANS (MÉS ENLLÀ)*, una proposta valenta que emocionava des de l’inici per l’acte de generositat d’aquellxs intèrprets que pujaven a l’escenari per parlar-nos de qui van ser, de qui són, de qui volen ser, i de com els ha costat SER. Només van ser tres dies en cartell, una llàstima. Val a dir que la sala de Gràcia era plena i, en acabar, el públic es va posar dempeus. Vull més històries com aquesta. Sóc del parer que el canvi ha començat però queda molt camí per fer, encara, i el teatre català s’ha d’obrir cada cop més a la realitat LGTBI (i d’altres col·lectius) perquè la cultura i els escenaris són bons espais on poder descobrir, a l’espectador, diferents i noves realitats existents.

“La cultura i els escenaris són bons espais on poder descobrir, a l’espectador, diferents i noves realitats existents.”

PERSONES de RESISTÈNCIA VICTORIOSA

Per IAN BERMÚDEZ

STONEWALL: EL ORIGEN DE UNA REVUELTA

Martin Duberman. Ed. Imperdible

Este libro se lo queremos dedicar a Sylvia Rivera. Nuestra reina callejera. Madrina de reinonas, travestis, transexuales, bolleras, mariconas, bisexuales, putas, chaperas, vagatas, latinas, negratas, sidosas, queers, feministas, anarquistas, punks y demás pordiose-ras. [...] Gay power!

L'editorial Imperdible acaba el llibre Stonewall: el origen de una revuelta amb aquesta dedicatòria, que m'ha semblat especialment adequada per mostrar la diversitat del moviment activista al qual engloba i per entendre un dels moments històrics més determinants per a la nostra comunitat en què podem entendre d'on venim, gràcies a fer visible la injustícia viscuda desembocada en l'altercat que va tenir lloc a l'Stonewall Inn la matinada del 28 de juny de 1969, moment en què l'orgull de la nostra comunitat va donar un pas endavant amb total contundència.

Als anys seixanta el moviment no representava encara un assalt als valors tradicionals i, pel que fa als homosexuals, tan sols representava els primers halos de llum a la millora de l'estatus social. Aquells dies, el gran objectiu era desafiar la visió psiquiàtrica dominant amb l'argument que l'homosexualitat era innata i que no havia d'estar subjecta a "cura", i que els homosexuals no mereixien les restriccions socials i legals que els havien estat imposades.

"Aquest llibre és un arxiu històric imprescindible per a qui vulgui tenir una visió dels fets d'Stonewall."

Aquest llibre, publicat fa un any en castellà, és un arxiu històric imprescindible per a qui vulgui tenir una visió detallada de com van ser els esdeveniments que van precedir a l'instant concret que desencadenaria els successos a Stonewall Inn, i com les diferents associacions i moviments homòfils o afins van iniciar accions a partir d'aquesta mobilització.

El seu autor, Martin Duberman, historiador i dramaturg gai, explica aquest moment històric a través de la vida de sis de les seves activistes més diverses i que van tenir la seva part d'importància per a l'execució de la revolta (trans racialitzades, txaperes de carrer i bolleres de tot tipus, no només homes gais). És a través de la força que transmeten les seves vides, en el seu afany per ser tal com són dins d'una societat brutalment adversa, que veiem la diversitat i la riquesa

d'aquest moment històric. Duberman, activista ell mateix, és conscient que Stonewall és de la gent, de les persones, del moviment popular, una revolta que sorgeix des de les entranyes i el sofriment pur de ser "l'altre", només perquè uns s'han cregut que la seva supremacia és allò que pot ser nomenat com "el normal".

Gràcies a poder seguir la vida d'aquestes persones a través de la lectura com a càmeres de cinema, vivim de ple la realitat del moviment incipient i marginal en el qual estava relegat el col·lectiu gai, i no cal dir de la situació d'invisibilitat del moviment lèsbic i la paròdia de les "reinones", a les quals Stonewall deu tant.

Una de les coses que l'autor aconsegueix fer molt bé és centrar el fil narratiu de la història en les contradiccions dels diferents moviments activistes i socials que giraven en aquest moment al voltant de la consciència que s'anava adquirint contra la guerra, l'armament nuclear i a favor dels drets civils; tot això al costat del sorgiment del moviment radical de les Panteres Negres. Veiem com n'és d'interessant el fet que, d'una banda, unes associacions se centraven en uns objectius mantenint-se al marge de la raça, mentre que, per l'altra, les Panteres es mantenien en una posició social homòfoba.

Això em sembla totalment rellevant, ja que gràcies a veure el desenvolupament d'aquestes sis vides de les protagonistes, veiem que sense tenir en compte les interseccions de tot tipus (ser gai, lesbiana, dona, home, transgènere, raça, posició social, tipus de cos, etc.), un moviment descarta a persones i tracta al grup del què s'oblida d'invisible, menys important o "l'altre".

M'agrada pensar que els moviments en els marges sempre han sobreviscut gràcies a famílies tribals escollides, que van haver-hi persones que van intentar crear llars per a aquelles que van ser rebutjades dels seus entorns de naixement; i que malgrat el rebuig extrem que vivien al seu voltant i les eines que tenien a l'abast per rebutjar les seves vides (drogues, violència gratuïta per part de la policia, exclusió social extrema i perill de supervivència constant) van aconseguir mantenir la fortalesa i l'esperança per seguir generant un agitant d'acció crític i arribar a unir-se des de diferents llocs, fins a confluïr en un moviment com el que va canviar la vida de les protagonistes aquella matinada del 28 de juny de 1969, on l'orgull va poder més que la por. Sylvia Rivera, a qui aquest llibre va dedicat, i Marsha P. Johnson, una altra de les protagonistes d'aquest llibre, van crear l'STAR (*Acció Travesti de Carrer Revolucionària*) amb la idea de crear una llar per a totes aquelles joves que comencessin a fer el carrer –i amb les què se sentien identificades– perquè poguessin estudiar i optar a una altra vida.

ACCIÓN TRAVESTI CALLEJERA REVOLUCIONARIA: SUPERVIVENCIA, REVUELTA Y LUCHA TRANS ANTAGONISTA

Sylvia Rivera, Marsha P. Johnson. Ed. Imperdible

Us recomano que us llegiu un altre gran llibre que està publicat per la mateixa editorial, Imperdible, amb el títol *Acción Travesti Callejera Revolucionaria: supervivencia, revuelta y lucha trans antagonista*, del 2015.

"El resultat va ser una manifestació de més de 2 mil persones a Nova York el diumenge 28 de juny de 1970."

La màfia controlava l'Stonewall Inn. Cada nit s'agafaven els diferents percentatges de la caixa recaptada i es repartien entre els socis; i la patrulla també la repartia als capitans i als sergents de les oficines. Quan es van produir els aldarulls d'Stonewall van haver-hi diferents reaccions en els activistes: alguns estaven excitats per la revolució esperada i altres, que ja havien aconseguit viure amb una certa tranquil·litat normativa, no volien revolucions per no perdre privilegis; deien que la radicalitat perjudicava el moviment. El llibre destaca la creació del Front d'Alliberament Gai: comença a existir un moviment que vol sortir dels bars i reunir-se en ambients més lliures del control policial i mafiós, cosa totalment oposada als seus ideals polítics.

A part dels detalls de contradiccions entre les ideologies dels diferents moviments associatius, molts activistes duen a terme esforços per impulsar la celebració del primer aniversari dels esdeveniments d'Stonewall i hi havia una creixent expectació per veure si la comunitat es posaria en peu. El resultat va ser una manifestació de més de 2 mil persones a Nova York el diumenge 28 de juny de 1970; van ser-hi representants de més de 30 organitzacions, un èxit de visibilitat sense precedents.

Llibres com aquests amplien la nostra consciència històrica com a individus i comunitat per a motivar-nos a posar-nos dempeus per tot el que encara queda per fer.

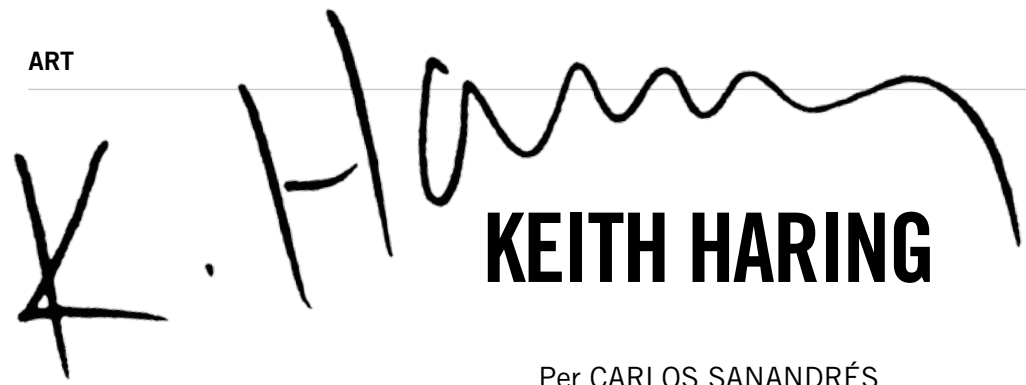
Encara queda per fer.

LLIBRERIA ANTINOVS

des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinovs@yahoo.es
www.antinovslibros.com
Blog i xarxes socials

KEITH HARING

Per CARLOS SANANDRÉS

**Més enllà de la forma:
siluetes, colors i activisme.**

Keith Haring (1986).

Nova York va ser l'epicentre de l'art contemporani de la segona meitat del segle XX. Les seves avingudes van abraçar artistes com Pollock, Kooning, Warhol o Basquiat. Referents culturals que ens varen transmetre l'esperit d'unes dècades decisives per entendre la societat actual. El nom de Keith Haring continua lligat al d'aquesta ciutat perquè va ser en els seus carrers

on va celebrar la vida sense límits, ballant, pintant, patint, estimant i regalant al món el millor que tenia: la seva creativitat. En un número com aquest no podia faltar una referència a qui és una de las figures més destacades de la cultura americana que ens va ensenyar a viure sense complexes.

Amb 19 anys, la passió pel dibuix van empènyer a Keith Haring a deixar la seva Pennsilvània natal i mudar-se a Nova York. Era l'any 1978. A casa es quedaven la seva mare, el seu pare – també dibuixant– i tres germanes petites. Havia arribat el moment de viure en majúscules i donar llum i color a aquest món interior que amagava darrere del seu posat tímid i que impressionaria a artistes com Warhol, Linchestein, Madonna o Yoko Ono, tots ells amics, coneguts i seguidors de la seva obra.

A finals dels 70, Haring compagina els seus estudis d'art amb les seves intervencions al metro de Nova York. És fill de l'art urbà i de la voluntat de trencar les barreres entre l'alta i la baixa cultura. Des dels inicis busca

noves formes d'expressió més adients i més pròximes per arribar a reflectir i connectar amb allò que està passant als carrers d'una ciutat que viu una crisi, i no només d'identitat. Haring pinta figures enormes i lluent que cobreixen vagons i vagons del metro. El 1984 la seva obra és fotografiada i publicada, i el crític Henry Geldgahler la defineix com a una “celebració del tumult i la comunitat”. Per aquella època, les seves obres ja havien cridat l'atenció dels experts i Haring havia participat a la Biennal del 1983 de São Paulo.

La carrera de Haring el portarà a participar també a la Biennal de Viena del 84 i a realitzar més d'un centenar d'exposicions en solitari, tot i que el seu art no estava inicialment pensat pels museus.

“Impressionaria a artistes com Warhol, Linchestein, Madonna o Yoko Ono.”

P. LAMERO (EDIT) / CORTESIA KEITH HARING FOUNDATION (PARIS USE)

Red Dog (1987).

De fet, Haring gaudeix pintant a l'aire lliure i treballant amb la interacció entre la seva obra i la gent. El 1985 pinta en directe un estudi de la MTV mentre el seu amic Nick Rhodes dels *Duran Duran* fa de vídeo-dj. El 1986 es desplaça a Berlín per pintar part del mur amb una cadena d'homes en color vermell i negre. Durant aquest mateix període pinta diferents murals per hospitals infantils, com per exemple el de Washington o el Necker de París. Quan li pregunten pel seu art i per les crítiques dels qui el consideren comercial, ell ho té clar: “El meu objectiu és destruir les barreres establertes.”

Les seves figures destaquen per la simplicitat i la vitalitat que transmeten: siluetes que mostren postures impossibles o gossos que borden, nens que irradien rajos ben delimitats per traços negres. Les obres de Haring celebren la vida, l'amor i el sexe, i en menys d'una dècada s'havien colat a samarretes, ninots, xapes i pòsters.

DE NOVA YORK A BARCELONA

La seva popularitat va portar a Haring a desembarcar a Madrid. Era el mes de febrer de 1989 i el seu viatge a

Espanya també el va dur a Barcelona, on el 22 del mateix mes es va forjar la idea de fer un mural a l'aire lliure sobre la lluita contra la SIDA. Una de les seves impulsores va ser la Montse Guillén, propietària del restaurant “El Internacional” a Nova York, que va animar l'artista a dur a terme aquesta intervenció en un dels llocs més castigats de la ciutat.

Ràpidament es van aconseguir els permisos, i el 27 de febrer de 1989 l'artista pintava un mural de més de 5 metres en un dels murs de la plaça Salvador Seguí. Les imatges de l'època ens mostren a un Haring amb una dessuadora blanca i texans, acompanyat d'un radiocasset on sona el seu venerat acid house, mentre el pintor es perd entre el vermell de la pintura i una serp de grans dimensions que ofega una xeringa. Una parella en forma de tisora talla l'animal mentre, a la vegada, una altra silueta col·loca un preservatiu a la cua de l'animal. L'obra culmina amb la inscripció: “Todos juntos podemos parar el sida”.

“Les obres de Haring celebren la vida, l'amor i el sexe.”

Dos dies després, l'1 de març, Haring deixava Barcelona. No tornaria mai més, tot i que la seva obra quedaria com a llegat. Des de fa més de dues dècades, l'Ajuntament de Barcelona –conjuntament amb el MACBA– han hagut de restaurar el mural en diverses ocasions degut a l'erosió provocada per la intempèrie, les intervencions urbanístiques i l'incivisme de la gent.

El passat mes de novembre, el propi museu va estrenar un documental impulsat per la realitzadora i guionista Lulú Martorell i el realitzador Roger la Puente. Tot i haver passat gairebé 30 anys, el tema del mural de Haring a Barcelona continua de plena vigència. I és que encara avui, tot i els avenços de la medicina, falta molta pedagogia entorn de la SIDA. Haring va ser diagnosticat d'aquesta malaltia l'any 1988, i un any després va crear la Haring Foundation amb l'objectiu de dotar d'imatges i fons a les organitzacions que lluitessin contra el VIH i treballessin en programes pels nens.

El dissabte 17 de febrer de 1990, els lectors del New York Times s'aixecaven amb la notícia de que Keith Haring, un dels artistes amb més projecció de la dècada, havia mort el dia abans a causa de les complicacions derivades de la sida. Tenia 31 anys. L'art contemporani perdia una de les figures més importants dels últims anys. El periodista i autor de l'obituari, Adrew L. Yarrow, comparava la carrera de Haring amb una estrella fugaç: “Breu però meteòrica”.

L'obra de Haring va ser un revulsiu, una sacsejada plena de color i missatge per a l'art i per a les consciències. Potser per aquest motiu, per la seva implicació amb els més vulnerables, per posar sobre la taula temes fins aleshores tabú, o potser per donar visibilitat a realitats fins aquell moment denostades sense caure en la tragèdia i el dramatisme, Haring va sortir literalment de l'underground per ser part de la història de l'art, de l'activisme i de la lluita social.

↓ *Todos juntos podemos parar el sida* (1989-2014).

USA: MELTING (Music) POT

Per CARLOS SANANDRÉS

En aquest número de la revista *Lambda* us oferim l'habitual playlist que, com no podia ser d'una altra manera, havia d'estar dedicada la música nord-americana. Concretament, i dins de la barreja d'estils que la conformen, ens centrem en els artistes que han estat un referent en la visibilització i la lluita pels drets LGBTI.

BETH DITTO - MEN IN LOVE (2009)

Com a integrant de *The Gossip*, aquesta cantant nascuda a Arkansas explica què senten dos homes que s'acaben de conèixer i que s'agraden. Forma part del disc "Music for men" i malgrat que tot sembla girar entorn dels homes, la Beth s'ha convertit en un ídol per a moltes dones lesbianes que no compleixen els cànons habituals de bellesa. Ja ho sabem: la diversitat pot ser molt i molt sexi.

RUPAUL - SISSY THAT WALK (2014)

Mama Ru, com la coneixen els seus deixebles i seguidors, és un referent en el món drag i en la lluita per les llibertats del col·lectiu LGBTI. Així ho demostra des de fa 10 anys al seu programa *Rupaul's Drag Race*. És un *reality* que col·lateralment ha servit com a plataforma de llançament de temes com aquest "Sissy that walk", inclòs al disc "Born Naked", i que avui és tot un himne i un cant d'alliberament entre els més joves.

VILLAGE PEOPLE - YMCA (1978)

Una cançó disco amb un títol que fa referència a la "Young Men's Christian Association", que forma part d'un disc que es diu "Cruising". Cal afegir alguna cosa més? Bé, potser que el grup el formaven un policia, un cowboy, un obrer, un militar, un indi i un motorista leather i que va ser un superèxit als

clubs de Nova York de finals dels 70. Quan tots i totes els donaven per despareguts, el 2013, els Village People van treure el seu darrer single "Let's back to the dance floor". A dia d'avui continuen a l'Olimp de les pistes de ball.

ADAM LAMBERT - OUTLAWS OF LOVE (2012)

Aquesta balada tancava "Trespassing", el segon treball discogràfic d'aquest artista que amb poc més de 25 anys va explicar a tota l'audiència d'*American Idol* la seva orientació afectiva. Tot i no guanyar el concurs, en Lambert s'ha convertit en una de les estrelles pop-rock de més èxit que han sortit d'un *talent show*. El secret: la seva personalitat i, de tant en tant, alguna lletra compromesa com la que hem triat per aquesta llista.

FRANK OCEAN - WE ALL TRY (2011)

Les lletres d'aquest cantant de Nova Orleans estan plenes de referència a la comunitat LGBTI. De fet hi ha articles dedicats al significat de les seves lletres. En aquesta ocasió en triem una del seu àlbum debut "Nostalgia, ULTRA", on l'artista tracta explícitament el tema del matrimoni igualitari, tres anys abans de que la llei s'aprovés al seu país, i ho feia de forma contundent, perquè segons diu "no crec que el matrimoni hagi de ser entre un home i una dona, sinó entre amor i amor".

TRACY CHAPMAN - FAST CAR (1988)

Després d'interpretar-la al 70è aniversari de Nelson Mandela, la cançó va enlairar-se fins al número 1 de la llista *Billboard*. Tot i que ella personalment mai no ha fet pública la seva orientació afectiva, el tema s'ha convertit en un himne per a moltes lesbianes. La sensació de llibertat que transmet el tema, la història que convida a fugir

de la duresa del dia a dia i l'absència de pronoms de gènere donen ales a múltiples interpretacions.

FELONI - PUSSY CAN (2007)

El rap i el hip-hop nordamericà també té els seus referents LGTB. Un exemple és la cantant de Detroit. Moltes de les lletres tenen com a objectiu l'empoderament de la dona; un exemple seria "I ain't no scared from U", però en aquesta ocasió hem escollit aquest tema que forma part de "A Woman's revenge" i que és una oda a la vagina i l'autoplaer.

RUFUS WAINWRIGHT - GAY MESSIAH (2004)

Inclòs al disc "Want two", el cantant novaiorquès anuncia l'arribada d'un nou messià un xic particular: baixarà de les estrelles d'Studio 54 i apareixerà a la sorra de la platja. A la cançó també diuen que demanaran el seu cap i que ell no serà l'escollit. Una balada pseudo folk enigmàtica i una mica pertorbadora que poc o gens té a veure amb el que fa ara el cantant.

DIVINE - WALK LIKE MAN (1985)

La musa de John Waters feia un cop més gala de la seva ironia i el seu poder de transgressió quan demanava a un suposat fill que marxés el més ràpid que pogués del costat d'una dona i, sobretot, que caminés com un home. Tot això enfundada en la seva icònica perruca rossa i els seus vestits ben arrapats. Tot i que mai no va fer pública la seva orientació afectiva, diuen que per recomanacions del seu mànager, Divine ha passat a la història de la cultura camp i queer.

JANIS JOPLIN - LITTLE GIRL BLUE (1969)

Joplin va tenir relacions sexuals i sentimentals tant amb homes com amb dones. La bruixa còsmica va viure intensament els seus 27 anys i va morir amb l'arribada de la dècada dels 70 i durant els primers anys de la revolució sexual, però ens va deixar clàssics com aquest, on parla d'una petita noia trista que la pròpia cantant entén com se sent. Un tema amb referències autobiogràfiques? No ho sabem mai.

28 i 29 de juny de 2019

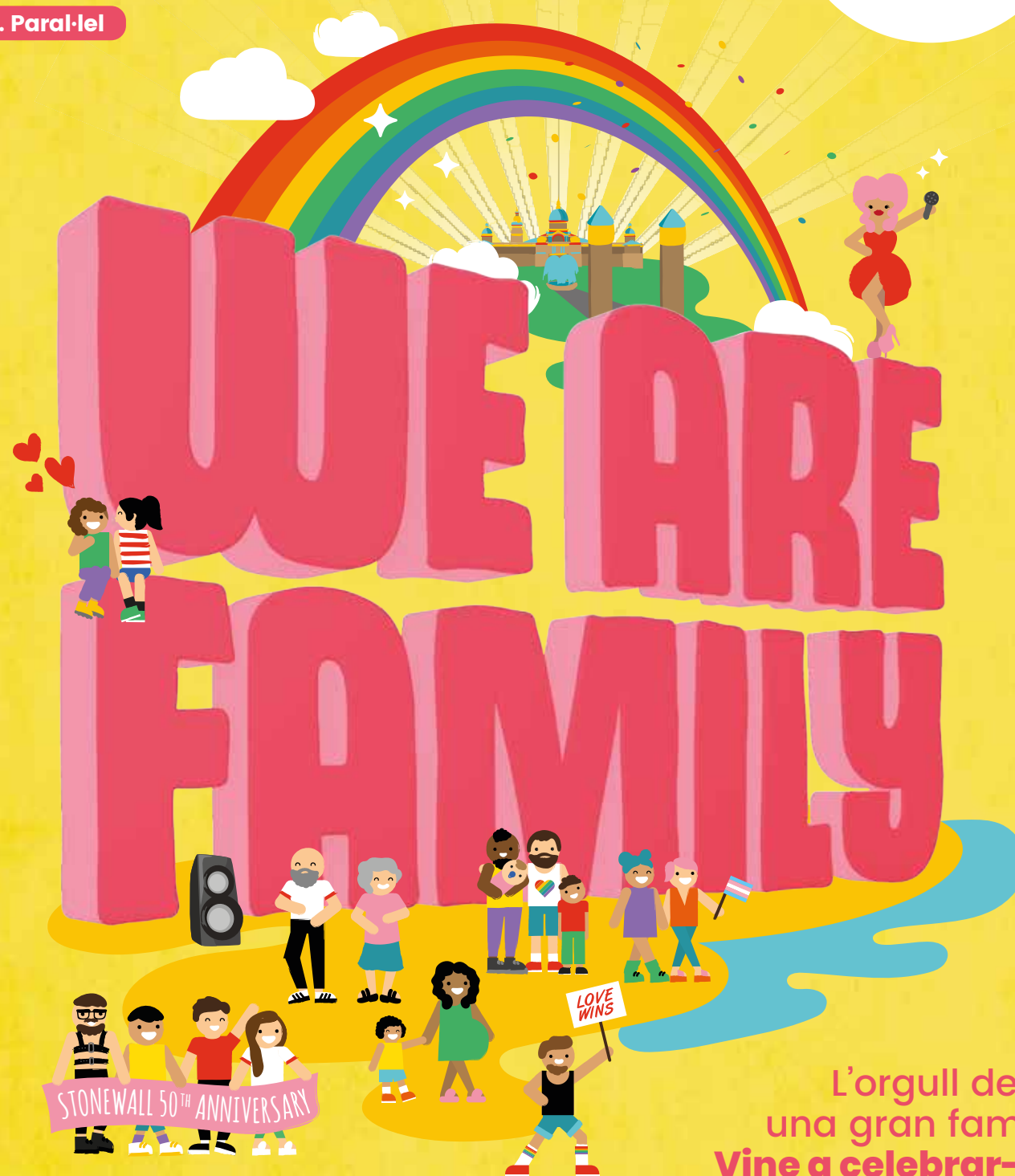
28th & 29th June 2019

Av. Maria Cristina

Manifestació · Dissabte 29

Parade · Saturday 29th

Av. Paral·lel

L'orgull de ser una gran família. Vine a celebrar-ho!

ADDICTED

pilma

+info pridebarcelona.org

“TOTHOM FORMA PART D’UNA MINORIA O ALTRA, TOT DEPÈN DE COM TALLIS EL PASTÍS”

Per ABEL LACRUZ

La minisèrie *When we rise* de l’oscaritzat guionista **Dustin Lance Black** presenta un docudrama en què s’interconnecten els moviments socials que des dels anys 50 fins avui dia han lluitat per la **igualtat de col·lectius com el LGTB, el de les dones, o els dels negres als EUA**. Un període apassionant de la història contemporània que ha estat possible gràcies a l’alçament que les dones i els homes implicats han portat a terme mitjançant l’enèrgica reivindicació dels seus drets civils.

La minisèrie *When we rise* (disponible actualment a la plataforma HBO) no només mostra la lluita d’un grapat de gent als EUA pels seus drets civils durant el darrer mig segle sinó que té una tesi que impregna els quatre episodis que la conformen: la llibertat d’uns pocs és la llibertat de tots i la sinergia entre unes minories i altres pot realment canviar el món. Aquesta darrera idea és l’anomenada “interseccionalitat” entre grups socials, o dit d’una altra manera, el fet que les minories adquireixen més força quan

col·laboren. Si bé la potència narrativa d’aquesta minisèrie no és comparable a la que estem acostumats darrerament a les ficcions audiovisuals de Netflix, HBO i d’altres plataformes, ni tampoc arriba a l’excel·lent tasca que el guionista, Dustin Lance Black, va portar a terme a l’oscaritzada *Milk*, la importància de *When we rise* rau en el fet d’explicar de manera efectiva la història col·lectiva LGTB als Estats Units a partir d’històries humanes reals. Un aspecte, el didàctic, important especialment per a les persones que gaudeixen d’una sèrie de drets i comoditats actualment i que, sovint, no són conscients de l’esforç que a d’altres els va suposar. Precisament per aquest capacitat didàctica, la minisèrie s’ha projectat, en col·laboració amb HBO Espanya, dins la programació d’activitats dels Divendres al Lambda.

Tres personatges basats en persones reals lideren la narració de *When we rise*: l’afroamericà Ken Jones, interpretat per Jonathan Majors de jove i Michael Kenneth Williams de gran, un exoficial que pateix l’homofòbia de la marina nord-americana i decideix desembarcar a San Francisco per iniciar una vida nova i reivindicar els seus

drets com a gai i com a home negre. L’activista pels drets civils i seropositiu Cleve Jones, interpretat per Guy Pearce, que va començar a lluitar a l’època de Harvey Milk passant pel projecte dels noms a finals dels 80 (un enorme cobrellit de patchwork per recordar les persones que morien com a conseqüència del VIH durant la pitjor època de la sida i la inoperància dels governs Reagan i Bush) fins arribar a la lluita pel matrimoni de persones del mateix sexe. I finalment Roma Guy, interpretada per Mary-Louise Parker, l’activista en lluita pels drets de les lesbianes que durant la terrible època de la sida va comprendre que, tot i que aquesta malaltia incidia força menys en el seu col·lectiu, la solidaritat entre minories era indissociable i imprescindible. També destaquen altres personatges secundaris, com el de Pat Norman, interpretat per Whoopi Goldberg, la primera empleada del Departament de Salut de San Francisco que va dir alt i clar la seva orientació sexual i va pressionar per posar mesures contra l’avenç del VIH.

Que aquesta sèrie s’hagi gestat i emès en una cadena de televisió nacional i de caire familiar dels Estats Units com l’ABC mostra que els temps

Dustin Lance Black.

avancen i la sensibilitat envers el col·lectiu LGTB també. En una entrevista al programa *Good Morning America* del mateix canal, el guionista i productor Dustin Lance Black explica que: “Mai oblidaré el dia en què vaig saber que la cadena de TV ABC estava interessada en un projecte d’història LGTB. ABC era la cadena que de petit se’m permetia mirar sense supervisió en l’ambient cristià, conservador i del sud en què jo vivia. És la cadena que sempre explica històries de famílies. Finalment hi he pogut participar amb la meua producció *When we rise*. Penso que mai abans haviem tingut l’oportunitat de veure a nivell massiu i accessible un tros de la història LGTB. Ja era hora”. Sobre aquesta experiència de créixer com a nen i adolescent gai en un ambient conservador, Black ha escrit recentment el llibre autobiogràfic *Mama’s boy*, aparegut al maig.

“Cada persona té una part d’aquest ‘We’ a *When we rise*.”

Molt encertada és també la reflexió sobre la discriminació que, tot i pertànyer a un col·lectiu minoritari i marginat, el LGTB, s’hi esdevé: a la sèrie podem veure com els homes discriminen les dones, com les lesbianes rebutgen els gais, com els

blancs discriminen els negres i com els heterosexuals, siguin homes o dones, discriminen sovint les persones LGTB. Sobre aquest fet, el de l’absurda discriminació entre minories, Black proposa la seva tesi segons la qual només és possible guanyar la batalla dels drets civils de les minories quan aquestes

s’uneixen i lluiten plegades: “Els personatges d’aquesta sèrie són persones reals que han treballat per la igualtat de dones, els drets civils dels negres, pels moviments pacifistes... i que comprenen la interconnexió que hi ha entre tots els moviments de justícia social. Diré això alt i clar, una bona cosa d’Internet és que tots nosaltres sabem que tothom aquí forma part, d’una manera o altra, d’una minoria. Simplement depèn de com tallis el pastís. Cada persona té una part d’aquest ‘We’ de *When we rise*, una part que té a veure en com ens assegurem que els nostres veïns són tractats amb igualtat”.

Si una cosa ens ensenya la història és que els nostres drets només els podem guanyar no només quan ens aixequem i exigim el que és nostre, sinó també quan fem més lliure la nostra societat exigint els drets dels nostres veïns.

QR a l’entrevista de Dustin Lance Black a ABC Good Morning America.

DOING RIGHT(S)

EINES INNOVADORES PER ALS PROFESSIONALS QUE TREBALLEN AMB FAMÍLIES LGTBI

Per ASSESSORIA PSICOLÒGICA DEL CASAL LAMBDA

El Casal Lambda, a través dels membres de l'assessoria psicològica i encapçalats per Silvia Morell, participa en el projecte *DOING RIGHT(S): Innovative tools for professionals working with LGBT families* com a col·laborador del Grup d'Investigació AFIN, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que coordina i dirigeix Beatriz San Roman.

Aquest projecte es va iniciar l'any 2017, té una durada prevista de 3 anys i es troba coordinat per Joanna Mizielińska (Polònia) i per Agata Stasińska (Polònia). A banda de la UAB i del Casal Lambda, hi participen diverses entitats i tres universitats més d'altres països (Itàlia, Polònia i Regne Unit).

L'objectiu d'aquest projecte cofinançat per la Unió Europea, amb un fons específic Erasmus+ SPHE, és proporcionar eines innovadores d'alta qualitat i recursos adequats per als professionals de diferents sectors (educatius, socials, legals i sanitaris, principalment) que treballen o que

poden treballar amb famílies LGBT, un cop s'han analitzat les seves necessitats. Amb aquest objectiu s'han efectuat trobades a les diferents ciutats europees de Barcelona, Bolonya i Verona (Itàlia), i Gdansk (Polònia), coincidint amb les ubicacions de les universitats i entitats participants en el projecte. També s'han realitzat diversos tipus d'activitats, tant de formació i discussió entre els propis participants com jornades expositives i de formació envers al públic i als professionals externs al projecte interessats en aquesta temàtica.

L'absència general d'una adequada formació estratègica inclusiva real fa que les famílies LGTBI i els seus fills tinguin enormes pressions i dificultats a la pràctica, especialment en determinats entorns i davant determinades circumstàncies, ja que han de trobar maneres d'adaptar-se a un sistema que no té sempre suficients i adequades eines efectives per fer front a les seves necessitats. *DOING*

RIGHT(S) té com a objectiu principal omplir aquest buit, desenvolupant un currículum transnacional i intersectorial en la diversitat familiar gràcies a l'associació interdisciplinària d'institucions acadèmiques, associacions LGTBI i administracions públiques de diversos països (Itàlia, Polònia i Espanya).

És, per tant, objectiu del projecte fomentar la inclusió social de llars dirigides per persones LGBT a través de la implicació conscienciada i el desenvolupant d'habilitats intersectorials d'alta qualitat per a professionals que treballen en serveis sanitaris, educatius, socials i jurídics. Sovint els currículums de formació acadèmica en aquests camps no aborden adequadament la diversitat sexe-genèrica familiar i les necessitats de les llars amb membres LGBT.

Cal disposar d'un glossari interdisciplinari i intersectorial de conceptes bàsics sobre famílies LGBT i progenitors LGBT, que fusioni coneixements acadèmics i cultures professionals distintes, a través d'un llenguatge intel·ligent i accessible així com l'anàlisi de l'impacte de la formació actual sobre les famílies LGBT, en tant que té a veure amb els possibles professionals de l'educació, de l'atenció sanitària i jurídica en aquests països base de la investigació. Així mateix, és necessària la construcció d'un conjunt de competències professionals necessàries per treballar amb totes aquestes famílies LGBT i els seus fills tant per a professionals de base com per a la gestió dels serveis públics. D'aquesta manera resulta imprescindible disposar d'un currículum transnacional i intersectorial destinat a omplir la bretxa de l'oferta acadèmica real en l'àmbit de l'educació, la sanitat,

el treball social i l'educació per fomentar la inclusió de parels LGBT i els seus fills.

La manca d'informació i la demanda de respondre a les necessitats de totes les famílies europees són la base d'aquest projecte que pretén unificar i dotar d'un seguit de bones practiques a nivell europeu establint un llinar mínim d'actuació, tenint present en tot moment les diferents circumstàncies que envolten cada país membre.

Cal recordar, en aquest sentit, que les circumstàncies dels països participants resulten ben diferents: així com a Polònia no contempla polítiques públiques específiques per al col·lectiu LGBT, altres països com Itàlia en contemplen algunes mesures i Espanya és el país en millor situació, malgrat els nombrosos déficits que cal encara fer, per tal de posicionar aquest sector al mateix nivell que la resta de ciutadans.

És important remarcar també que el projecte defineix una família LGBT com tota aquella família composta per almenys un dels progenitors que s'autodefineixi com a LGBT d'acord amb la seva autopercepció i amb independència d'altres elements.

Com a conseqüència del treball fins ara efectuat, s'han publicat dos breus informes: un inclou un glossari sobre progenitors LGTBI i l'altre aborda les necessitats d'entrenament pels professionals que treballen amb famílies LGTBI.

Un objectiu transversal del projecte és sensibilitzar sobre la inclusió

de les famílies LGBT, tant en contextos acadèmics com en els serveis públics. Per aquest motiu, la difusió dels resultats del projecte té un paper fonamental. Així, es desenvoluparan una sèrie d'esdeveniments dedicats a diferents

grups de professionals i oients, per tal de transferir els resultats al públic més ampli possible. En particular, *DOING RIGHT(S)* preveu vuit esdeveniments de difusió dels resultats que tenen com a objectiu implicar diferents actors, com ara professionals potencials i en servei, associacions de professionals, personal acadèmic, investigadors i responsables polítics. El projecte també compta amb una xarxa d'un gran nombre de socis associats internacionalment i que donen suport actiu al projecte. El seu paper tindrà un paper també crucial en aquesta fase del projecte, per tal d'ampliar els resultats tant en l'àmbit acadèmic com en el professional.

DOING RIGHT(S), per tant, també pretén establir una xarxa transversal de connexions entre investigadors i professionals internacionals, de diferents països europeus, i de diferents sectors professionals, que puguin aportar visions diferents capaces d'enriquir el resultat final del corpus de materials elaborats, així com establir un germen per a futurs col·laboracions en el marc de nous programes, projectes i actuacions encaminades a la població LGBT. Esperem que el projecte permeti establir unes sòlides bases, suficients per a esdevenir un referent en aquest camp.

Arran d'aquest projecte, a Barcelona ja s'ha realitzat una estada (Learning Activity) de l'IO2 durant el mes de juliol de 2018, i una jornada formativa (Multiplayer Event) de l'IO2 per als professionals interessats, el 15 de febrer de 2019. Per l'equip participant

resulta un orgull que la UAB i la resta d'entitats del projecte hagin comptat amb la participació del Casal Lambda, reconeixent la importància de l'entitat degana en el foment d'accions LGBT en aquest país, amb la presència, com a experts, dels membres de l'assessoria psicològica, reconeixent la seva dilatada trajectòria professional i/o personal de l'equip en aquest camp.

Esperem poder presentar i publicar aviat el resultat d'aquest projecte d'investigació europeu i esperem que signifiqui un pas endavant a nivell de recursos i eines dedicades específicament als professionals.

“L'objectiu del projecte és fomentar la inclusió social de llars dirigides per persones LGBT a través de la implicació conscienciada i el desenvolupant d'habilitats intersectorials d'alta qualitat per a professionals que treballen en serveis sanitaris, educatius, socials i jurídics.”

ACTUALITAT **lambda**

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

4T CONCURS DE CURTMETRATGES "IMPLICA'T"

Torna el Concurs de Curtmetratges "Implica't" del Casal Lambda en la seva 4ª edició, després de l'èxit de l'anterior. El curtmetratge guanyador es projecta en el transcurs de la 24a Mostra FIRE!! L'objectiu d'aquest concurs dirigit a estudiants joves és fomentar la producció de curtmetratges que contribueixin al reconeixement social del col·lectiu LGBT, objectiu fonamental del Casal Lambda, al voltant de temes relacionats amb la violència homòfoba o qualsevol mena de discriminació per raó de l'orientació sexual o de la identitat de gènere.

EL FESTIGAILESBIÀ TORNA EL 26 D'OCTUBRE A L'INSTITUT FRANCÈS

La 28a edició del Festigailesbià, el festival més esbojarrat de l'any, organitzat pel Casal Lambda, serà el dissabte 26 d'octubre a les 18 h a l'Institut Francès de Barcelona (carrer Moia, 8). El festival promet tornar a oferir una explosiva combinació de cabaret, ball, playbacks hilarants i cançons en directe de gran qualitat vocal. Prepareu-vos per l'espectacle! Per escalfar motors,

els organitzadors del Festigailesbià van organitzar un taller de maquillatge "drag" el passat 13 de maig.

TROBADA DE DONES ESCRIPTORES EN EL DIA DE LA VISIBILITAT LÈSBICA

Coincidint amb la celebració del Dia de la Visibilitat Lèsbica, el Casal Lambda, la FELGTB i LGTB Terrassa van organitzar el passat 27 d'abril un programa d'activitats per posar sobre la taula la situació de les dones lesbianes en l'àmbit literari. L'acte va incloure la ponència "La visibilitat lèsbica a la literatura", a càrrec d'Elina Norandi, i una taula rodona d'escriptores amb Brigitte Vasallo, Txus García, Sònia Moll, Isabel Franc, Prado G. Velázquez, Mila Martínez, Clara Asunción García i Maria Minguez Arias. La presidenta de la FELGTB, Uge Sangil, va cloure la jornada.

EL CASAL PARTICIPA A UN CONGRÉS EUROPEU SOBRE DRETS LGTBI A FRANÇA

La responsable de l'assessoria jurídica del Casal, l'advocada Laura González, va participar el passat mes d'abril, a la ciutat de Perpinyà, al congrés "Être LGBTI+ ici et en Europe" (Ser LGBTI+ aquí i a Europa) organitzat per La Maison de l'Europe Pyrénées Roussillon, el Mouvement Européen Pyrenées-Orientales i l'associació LGBT+66. En concret, la Laura va formar part d'una taula rodona amb el títol "Drets i llibertats de LGBTI+", una Europa a diverses velocitats?"

NOU HORARI DEL GRUP DE DONES DEL CASAL

El Grup de Dones del Lambda té un nou horari de reunions: el segon i quart dissabte de cada mes, a partir de les 18:30 h. Des de 1994, el Grup de Dones acull dones lesbianes, bisexuals i transgènere per intercanviar experiències, xerrar i passar-ho bé sense complexes. Participen en accions reivindicatives dels drets de les dones LBT i també d'oci i lleure. Apunta-t'hi!

GRUP DE MUNTANYA SORTIDES DE DIUMENGE

30 de juny:

De l'Ametlla a l'Ampolla

29 de setembre:

Sant Mamet

27 d'octubre:

Serra de Prades

24 de novembre:

Pla de Bages

15 de desembre:

Castell d'Olèrdola

GRUP DE MUNTANYA SORTIDES LLARGUES

Segona Pasqua (8-10 juny):

Olla de Núria

Sant Joan (22-24 de juny):

Marimanya – Isil

Sortida d'estiu (3-11 d'agost):

Vinyamala

Pilar (12-13 octubre):

Ruta de les Ermites Puigreig

Tots Sants (1-3 novembre):

Camins de l'Exili/Molló

Pont Constitució (6-8 desembre):

Montserrat

Prime®

La Seguridad es lo Primero

SENSACION NATURAL

MAYOR ESTIMULACION

PARECIDO A NADA

MAYOR SENSACION

✓ Alta calidad

✓ Amplia gama

✓ Conceptos innovadores

Comparte la experiencia

lambda

**Ens trobaràs al
Centre LGTBI de Barcelona!**

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona

lambda.cat

#FESLONOUDENOU

**SE T'HA TRENCAT
EL VIOLÍ?**

ARREGLA'L

**FES-LO
NOU DE NOU**

ABANS DE LLENÇAR-LO

RESIDUS.GENCAT.CAT

Generalitat
de Catalunya

7,5

Milions
de futurs

GRUPO
ARENA

www.arenadisco.com